



MEIERIJSTAD

Technische vragen raadsvergadering 31 oktober 2024, programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

Raadsvoorstel		
Fractie	Vragen	Antwoorden
D66	1. Wat zijn de geschatte kosten voor het creëren van zes werkplekken voor de publieksbalie in zowel Rooi als Schijndel, zodat de volledige publieke dienstverlening van de gemeente vanuit deze locaties kan plaatsvinden zodat het door de raad gewenste rotatiesysteem kan worden geïmplementeerd. Wanneer het niet mogelijk is om de balies op de deadline van 4 december weer te openen	Uiterlijk 4 december 2024 gaan we één dag per week per nevenvestiging open. In Schijndel is het naast de twee balies in de bibliotheek niet mogelijk om zes balies te realiseren in verband met gebrek aan ruimte. In Sint-Oedenrode is het moeilijk gezien de aanstaande verbouwing.

Financiën in één oogopslag, pagina 5		
Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Voor ruimtelijke ontwikkeling en wonen is in de begroting 2025 minder opgenomen als in 2024 terwijl onze totale begroting 6% hoger is. Onze ambities zijn gelijk of hoger. Wat is de onderbouwing hiervan?	Het verschil ontstaat door verschillende factoren. De grootste oorzaak van het verschil is een aantal eenmalige budgetten die in de begroting van 2024 zijn toegekend, maar niet terugkomen in Begroting 2025.

VVD	1. Het Sociaal Domein beslaat bijna 40% van onze totale begroting. Hoe is de ontwikkeling van dit Domein geweest in de laatste 5 jaar. Graag een vergelijk in euro's en in percentage. Wij ontvangen dus graag een overzicht van de afgelopen 5 jaar zodat we kunnen beoordelen hoe de ontwikkelingen in de afgelopen 5 jaar zijn geweest.	<table><tr><th>Bedragen in € 1.000</th><th>Totaal lasten</th><th>Lasten SD</th><th>Percentage</th></tr><tr><td>2019</td><td>259.082</td><td>83.044</td><td>32%</td></tr><tr><td>2020</td><td>225.804</td><td>92.428</td><td>41%</td></tr><tr><td>2021</td><td>250.589</td><td>91.198</td><td>36%</td></tr><tr><td>2022</td><td>252.904</td><td>101.653</td><td>40%</td></tr><tr><td>2023</td><td>286.522</td><td>123.611</td><td>43%</td></tr><tr><td>2024</td><td>277.532</td><td>102.068</td><td>37%</td></tr><tr><td>2025</td><td>298.451</td><td>114.983</td><td>39%</td></tr></table>	Bedragen in € 1.000	Totaal lasten	Lasten SD	Percentage	2019	259.082	83.044	32%	2020	225.804	92.428	41%	2021	250.589	91.198	36%	2022	252.904	101.653	40%	2023	286.522	123.611	43%	2024	277.532	102.068	37%	2025	298.451	114.983	39%
Bedragen in € 1.000	Totaal lasten	Lasten SD	Percentage																															
2019	259.082	83.044	32%																															
2020	225.804	92.428	41%																															
2021	250.589	91.198	36%																															
2022	252.904	101.653	40%																															
2023	286.522	123.611	43%																															
2024	277.532	102.068	37%																															
2025	298.451	114.983	39%																															
Hart	1. Zijn er hoofdstukken, paragrafen of andersoortige informatie geschrapt ten opzichte van de begroting van 2024, aangezien de nieuwe begroting ruim 30 pagina's minder telt?	Er zijn geen onderdelen geschrapt ten opzichte van de begroting 2024. De indeling is exact hetzelfde. Het minder aantal pagina's wordt zuiver veroorzaakt door de omvang van teksten op onderdelen en ook de opmaak van de teksten.																																
D66	Bij het overzicht van de financiën zijn percentages weergegeven die de uitgaven per programma tonen. Kunt u toelichten hoe deze bedragen zijn verdeeld over de verschillende programma's? Zijn de genoemde bedragen voldoende en realistisch om de doelen van elk programma te realiseren? Mogen deze percentages zelf worden bedacht of zijn er landelijke streefpercentages hiervoor opgesteld? En als dat zo is wat zijn dan de landelijke percentages hiervan?	De begroting wordt als het ware van "onderuit" op gebouwd. Het totaal van een programma is het resultaat van ramingen op detailniveau. We ramen eerst in detailniveau en vervolgens via daaraan gekoppelde kenmerken van beleidsvelden en programma's wordt dit samengevoegd tot het niveau van programma's. Pas dan ontstaat het totaal van een programma. (Dus niet andersom waarbij we zeggen we hebben 300 miljoen, aan welke programma's gaan we die besteden?) We gaan er op voorhand vanuit dat de genoemde bedragen voldoende zijn. Tussentijdse bijstellingen worden voorgelegd. Percentages worden niet zelf bedacht. Ze zijn het resultaat van het totaal van een programma t.o.v. het begrotingstotaal. 6* per jaar worden cijfers op een																																

		verzamelniveau aangeleverd aan het CBS waarbij de lasten en baten zijn ingedeeld. Op basis van deze cijfers worden macrogegevens verzameld. Op de website https://www.findo.nl/ kunt u toegang krijgen tot financiële informatie van alle Nederlandse gemeenten.
--	--	--

SAMENVATTING

Financiële samenvatting, pagina 7		
Fractie	Vragen	Antwoorden
LOKAAL	1. Is het derde punt 'acceptabel om minder voorzichtig te ramen' al toegepast bij de meerjarenbegroting? Zo ja, wat is de impact per jaar?	Minder voorzichtig ramen wil zeggen dat er enig risico in bepaalde ramingen wordt gelegd. Het is niet mogelijk hier een bedrag aan te hangen. Voorbeelden waar risicovoller is begroot is op het gebied van jeugdzorg, Wmo en onderhoud van gebouwen.
	2. Om de budgetten en subsidies te indexeren is 2.5 miljoen voor de begroting van 2025 opgenomen. Specifiek voor Energie is dat 1.083.000.—euro. (blz.9) Kunt u een nadere onderbouwing geven van dit bedrag ; 1.083.000.—euro ?	Tot in 2022 hadden we, ondanks de energiecrisis, nog relatief lage elektra- en gaskosten voor het gemeentelijk vastgoed, de riolering en openbare verlichting e.a. Een en ander als gevolg van de eerder afgesloten vaste contracten. Deze contracten zijn verlopen en er zijn inmiddels nieuwe, veel duurdere, contracten afgesloten. Hierdoor zijn de gemeentelijke lasten voor gas en elektra enorm gestegen. Dit heeft zijn meerjarige doorwerking naar 2025 e.v. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat de gas- en elektraprijzen nog dalen naar het oude niveau. Totale bijraming kostenstijging gas: € 513.323.

		Totale bijraming kostenstijging elektra: € 1.317.077 Totaal: € 1.830.400. In de gemeentebegroting is hiervoor een stelpost energie opgenomen van € 633.000. Deze wordt ingezet ter dekking van deze verhoogde lasten, maar is hiervoor dus niet volledig toereikend. Bij verschillende gemeentelijke panden worden de kosten van elektra en gas vergoed door de gebruikers. Deze vergoeding wordt € 113.930 hoger als gevolg van de gestegen kosten. Het restant ad € 1.083.470 moet worden gedekt ten laste van de stelpost prijzen.
VVD	1. De kapitaalslasten dalen van € 677.000 in 2025 naar € 314.000 in 2028. Dit is bijna een halvering. In de toelichting wordt aangegeven dat er sprake is van hogere rentelasten i.v.m. een hogere rente. Hoe verhoudt zich dit tot elkaar.	De bedragen welke genoemd worden zijn niet de geraamde bedragen maar de mutaties t.o.v. eerder geraamde bedragen op deze onderdelen. Het zijn niet alleen de rentelasten. De afname zit hem met name in het vervallen van afschrijvingslasten van investeringen uit eerdere jaren.
	2. Onder aan pagina 9 wordt een melding gemaakt van een nadelig effect van € 533.000 voor 2025 met name door de effecten personeelsbegroting. Wat staat hier eigenlijk in eenvoudige taal? Hebben we in 2025 € 533.000 meer kosten, waar komen die uit voort, wat is daarvan de oorzaak?	De stijging wordt onder andere veroorzaakt door een hogere werkgeversbijdrage, functieherwaarderings, hogere vergoeding voor raads- en collegeleden en de inconveniententoeelage.
D66	1. Hoe staat het met het zogenaamde ravijn dat in 2026 op de gemeente afkomen. Is daar al iets meer duidelijkheid over sinds de nieuwe regering en daarmee de rijksbegroting er is?	Zoals in de begroting is te zien, hebben we een tekort van ruim € 7 miljoen vanaf 2026. De vertaling van de Rijksbegroting in de septembercirculaire verandert daar weinig aan. Dat betekent dat we vooralsnog zelf aan de lat staan de begroting sluitend te krijgen. U

		wordt binnenkort met een RIB geïnformeerd over de uitkomsten van de septembercirculaire.
	2. Bij welke begroting programma's is er minder voorzichtig geraamd? En welke marge is daarbij genomen? Graag specificeren per begrotingsprogramma.	Dit is niet per programma te specificeren. Voorbeelden waar risicovoller is begroot is op het gebied van jeugdzorg, Wmo en onderhoud van gebouwen.
	3. Wat is de procedure/tijdspad om te komen tot de maatregelen die moeten leiden tot een sluitende begroting in 2026? En wat is daarbij de rol van de raad daarin?	U bent onlangs met een RIB geïnformeerd over het op te starten proces om tot een sluitende begroting in 2026 te komen. Bij de behandeling van de Kaderbrief 2026 zal duidelijk moeten worden hoe dit doel gerealiseerd wordt. Daarbij bent u als raadslid aan zet. Om het gesprek over de inhoud van de Kaderbrief 2026 zo goed mogelijk te kunnen voeren, zullen we u een aantal keer informeren over de stand van zaken van het proces, de opties die de raad heeft om tot een sluitende begroting 2026 te komen én de consequenties ervan.
	4. Onder het kopje gemeentefonds Schrijft u dat er voor 2026 een forse terugval voor het gemeentefonds is maar als ik het schema op blz. 8 kijk dan zie ik juist een forse stijging van het bedrag wat bij gemeentefonds staat. (Van 208 naar 3.956). Kunt u me uitleggen waarin dat zit?	De cijfers welke in de tabel op blz. 8 worden gepresenteerd is een weergave t.o.v. eerdere verwerking van besluitvorming. De negatieve ontwikkeling van het accres was al verwerkt in het meerjarenperspectief 2024-2027. Wat hier wordt weergegeven is de mutatie t.o.v. dit eerdere beeld. De detailuitwerking hiervan is eerder in de RIB van de meicirculaire 2024 aan u gemeld.

Algemene reserve, pagina 11

Fractie	Vragen	Antwoorden
SP	1. Veel investeringen worden bekostigd uit de algemene risicoreserves. Is dat gebaseerd op beleid of gewoon “gebruik die pot maar”. Met name voor onderwijs nog veel extra kosten voor de komende jaren. Wat zijn de risico's voor de reserves?	Alleen voor incidentele uitgaven wordt de algemene risicoreserve gebruikt. Een reserve is immers ook een incidenteel dekkingsmiddel. Aanwending van de algemene risicoreserve geschiedt binnen de beschikbare vrije ruimte. De vrije ruimte van de algemene risicoreserve is na aftrek van een bedrag voor het afdekken van risico's. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is dit weergegeven. Hierin is bij de beschikbare capaciteit rekening gehouden met de (voorgenomen) besluitvorming ten aanzien van dekking uit de algemene risicoreserve. Op basis van de huidige prognose blijven we met de weerstandsratio boven de norm van 1,0.

Investeringsprogramma, pagina 13

Fractie	Vragen	Antwoorden
Lokaal	1. Het Omnipark Erp is niet opgenomen bij de lijst investeringen lange route voor 2025. Is deze investering al reeds onderdeel van de meerjarenbegroting?	De rente- en afschrijvingslasten van de investering zijn onderdeel van de meerjarenraming. Deze zijn in 2024 opgenomen in de meerjarenraming 2024-2027. Voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten is een reserve dekking kapitaallasten gevormd. Jaarlijks worden de afschrijvingslasten uit deze reserve

		onttrokken. Voor elk nog beschikbaar te stellen uitvoeringskrediet volgt nog een uitwerking.
	Versneld plaatsen van zonnepanelen en zonnecollectoren geeft een investering van 900.000.--. 1. Wat is de te verwachten kostendaling van de energiekosten door deze investering?	De kapitaallasten, onderhoudslasten en vervangingskosten worden binnen de theoretische afschrijvingstermijn van de investering terugverdiend. In het geval van zonnepanelen is de theoretische afschrijvingstermijn 20 jaar. De uiteindelijke terugverdientijd is ook afhankelijk van de ontwikkeling van de energieprijzen.
	2. Deze mogelijke verlaging van energiekosten, komen deze ten bate van de gebruiker of voor de gemeente Meierijstad?	De verlaging van energiekosten komt ten bate van de gebruiker, dit is in sommige gevallen de gemeente zelf en in sommige gevallen een huurder. De kapitaallasten en onderhoudslasten en vervangingskosten worden meegenomen in de kostendeekkende huurprijs.
	3. Wie zijn de gebruikers van het gemeentelijk vastgoed waar deze investering plaats gaat vinden?	Bij de selectie van panden waar deze investering wordt ingezet wordt gekeken naar de al geplande onderhouds- en verduurzamingswerkzaamheden, het energieverbruik en geschiktheid van het dak (in het geval van zonnepanelen). De definitieve beslissing waar deze investeringen worden ingezet is afhankelijk van de resultaten van deze verkenningen en de berekeningen van de terugverdientijd.
SP	1. Voorstel om uitzondering te maken voor investering van € 900.000 voor “plaatsen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed” Deze investering is budgettair neutraal voor de begroting 2025. In 2024 is de 1e investering geweest en in 2025 volgt de 2e investering (tot en met 2027). In de toelichting vorig jaar stond ook dat investeringskosten kunnen worden terugverdiend door besparing energie en budgettair neutraal zijn. Is er een	Bij iedere individuele investering van dit krediet wordt vooraf getoetst of deze budgetneutraal is c.q. kan worden gerealiseerd . Als uit de berekening blijkt dat deze niet budgetneutraal is wordt de investering niet gedaan.

	berekening gemaakt, bijvoorbeeld op basis van de inkomsten 2024, of deze investering nog steeds budgettair neutraal is? Zo niet, wordt de afwijking hiervan begroot?	
Hart	1. Wat maakt dat de zonnepanelen en -collectoren al in 2025 budgettair neutraal zijn?	Zowel de kapitaallasten, onderhoudslasten, vervangingskosten als de energiebesparing zijn begrotingstechnisch pas voor het eerst in 2026 ingerekend.
D66	De volgende investeringen hebben zowel een bedrag voor de korte als de lange route in de begroting – Realisatiekrediet vervangende nieuwbouw basisschool De Regenboog Wijbosch – Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw basisschool. Oda Sint-Oedenrode Natuurontwikkeling rondom vlagheideberg – Realisatiekrediet nieuwbouw kinderopvangvoorziening Wijbosch 1. Waarom is dat? Waarom niet alles via de lange route? En welk risico lopen we daarmee?	Conform artikel 5 van onze verordening financieel beleid beheer en organisatie werken we bij kredieten > € 500.000 met voorbereidingskredieten. Het uitvoeringskrediet wordt dan nog niet beschikbaar gesteld. Zo kan de raad de autorisatie van politiek belangrijke investeringen combineren met de behandeling van de inhoudelijke kant van het investeringsvoorstel. Het bedrag voor een voorgenomen investering blijft wel op de investeringsbegroting staan als voorziene uitgaaf, maar de raad autoriseert de uitgaaf nog niet. Het college is nog niet bevoegd verplichtingen boven het voorbereidingskrediet voor deze investering aan te gaan. Het eventueel risico dat wordt gelopen is dat de raad het uitvoeringskrediet niet beschikbaar stelt en er al wel kosten van voorbereiding zijn gemaakt.
	2. We lezen dat er een impuls aanpak voor de winkelgebieden in Veghel aankomt. Wanneer is de planning dat dit voorstel naar de raad komt?	Conform de evaluatie van het Centrumbeleid is een subsidieaanvraag gedaan voor de regeling Impulsaanpak winkelgebieden. De minister neemt aan

		het eind van het jaar een beslissing op alle ingediende aanvragen. Het toekennen van deze subsidie bepaalt hoeveel middelen vanuit de gemeente geïnvesteerd moeten worden. In 2025 zal via een apart raadsvoorstel dan wel in de begroting voor 2026 een besluit van uw gemeenteraad worden gevraagd
--	--	--

PROGRAMMALIJNEN

Participatie & Polarisatie, pagina 18		
Fractie	Vragen	Antwoorden
Hart	1. Pagina 17 eigenlijk (titelblad): waarom ontbreekt de programmalijn Duurzaamheid?	Sinds 2024 is Duurzaamheid geen programmalijn meer, maar ondergebracht in een eigen werkatelier. Het programmatisch werken blijft in stand, maar niet meer in een programmalijn. Daarmee wordt de borging van het thema duurzaamheid in de organisatie beter. Inhoudelijk wordt u geïnformeerd in programma 7 van de begroting en rapportages.
D66	1. Er wordt gesproken over de mogelijke inzet van een burgerberaad. Kunt u het woordje mogelijk verklaren hierin. Aangezien de raad hier op 26 September 2024 een besluit over heeft genomen om dit in gang te zetten? Zitten hier nog onzekerheden aan?	Besluit is feitelijk nog niet genomen. Dat gebeurt bij de begrotingsbehandeling.

Inclusie, pagina 19

Fractie	Vragen	Antwoorden
D66	1. Valt onder inclusie ook de openbare toiletten voor de kernen van gemeente Meierijstad? Zijn deze ook opgenomen?	Ja. Vanuit de programmalijn inclusie brengen we op dit moment ons netwerk aan openbare toiletten in kaart in samenwerking met Stichting Toegankelijk Meierijstad. Zodra deze gereed is wordt uw raad hierover geïnformeerd.
	2. Valt onder inclusie ook de speeltuinen inclusief maken? Is dit ook opgenomen?	Het inclusief maken van de speeltuinen is geen apart onderdeel van de programmalijn inclusie, maar wordt vanuit de lijnorganisatie (Werkatelier Openbaar Gebied) opgepakt. 'Speelvisie Meierijstad' is hierin leidend. Bij renovatie of ontwikkeling van een nieuwe speelplek worden omwonenden (en vooral kinderen) altijd betrokken zodat de speelplek aansluit op hun behoefte.

PROGRAMMA'S

Bestuur, Dienstverlening en Vastgoed, pagina 21

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Ruim 1/4 van de totale loonsom is inhuur. Is het de bedoeling dat dit minder wordt? Is het wenselijk om deze externe expertise in vast dienstverband te nemen?	Het is de bedoeling dat dit minder gaat worden. Ons streven is om de benodigde expertise zoveel als mogelijk in te zetten op basis van een dienstverband in plaats van op basis van inhuur (een voorbeeld hiervan is de Flexpool).
	2. Hoe kan het zijn dat de procentuele overhead niet is gestegen maar alle indicatoren wel fors stijgen?	Bij de indicatoren rekenen we met verschillende cijfers, waardoor je het vergelijk tussen de indicatoren niet kunt maken.

		De overheadkosten en de totale kosten zijn beide gestegen. Echter is de verhouding daarvan hetzelfde gebleven.
HIER	1. In hoeverre gaan we de opgave om in 2030 CO2 neutraal te zijn voor ons vastgoed halen met de extra investeringen?	Het doel is om in 2030 zoveel mogelijk CO2-neutraal te zijn. Met de huidige plannen worden doelmatige investeringen gedaan, zoveel mogelijk op natuurlijke momenten waarmee het aardgasverbruik en energieverbruik wordt verminderd. Het volledig stoppen met aardgasverbruik is voor veel gebouwen op dit moment lastig in verband met de beperkt beschikbare netcapaciteit.
LOKAAL	Door 1.180.000.—miljoen vast te stellen in de begroting t.b.v. optimalisatie bestuurscentrum voor 2025 waarvan ingeschat 1 miljoen euro t.b.v. een tekort aan elektrische capaciteit vanwege netcongestie. 1. Graag nader onderbouwing voor deze tijdelijke oplossing van 1 miljoen Euro vanwege netcongestie?	Vanwege netcongestie zal, volgens de laatste berichten, een tijdelijke oplossing gevonden moeten worden om het tekort aan elektrische capaciteit te overbruggen. Het genoemde bedrag is gebaseerd op een oplossing met een groot accupakket, om het bestuurscentrum toch te kunnen verbouwen en in etappen te verduurzamen (later “van het gas af”, etc.). Mede om desinvesteringen te voorkomen, houden we hiertoe de ontwikkelingen op dit vlak in de gaten. Zie hiervoor ook de Raadsinformatiebrief van 30 januari 2024.
VVD	1. Hoe staat het met de verhuurmodule en de registratiemodule waar de afgelopen jaren op geïnvesteerd zou worden. Is alles registreert?	De implementatie en het gebruik van de verhuur- en vastgoedregistratiemodule Ultimo zijn volledig van de baan omdat Ultimo Solutions BV gestopt is met deze softwarepakketten. Inmiddels is Ultimo vervangen door Xxelerate. Implementatie en doorontwikkeling hiervan loopt op dit moment. Ook de verhuurmodule is mogelijk in dit pakket. Hier zal Q4 2024 en Q1 2025 op doorgepakt worden.
	2. Op pagina 24 wordt een uitvoeringsimpuls opgenomen voor de komende 4 jaar van structureel € 30.000 per jaar. Kan dit ook in 2 jaar gerealiseerd worden?	Het gaat hier om structurele kosten voor applicatie, beheer en onderhoud van een participatieplatform. Het is praktisch niet uitvoerbaar om dit in 2 jaar te realiseren.

	3. Tijdens de voorbereiding en de bespreking van de Participatienota hebben we begrepen, van de wethouder, dat het online platform niets te maken heeft met het burgerberaad. Kan er aangegeven worden waar het online platform ingezet voor gaat worden.	Klopt, online participatieplatform staat los van het burgerberaad. Online participatieplatform wordt ingezet voor een juiste mix van online en offline participatie. Wordt gebruikt voor gemeentelijke participatietrajecten bij opstellen nieuw beleid of projecten. Ervaring leert dat juist bij online participatie andere doelgroepen meedoen. Nu is de online inzet nog ad hoc en wordt vaak bij (verschillende) externe bureaus neergelegd. Dit willen we in eigen beheer gaan oppakken.
	4. In het raadsvoorstel over de participatienota wordt een bedrag gevraagd voor een online platform. In de begroting wordt gesproken over het online participatieplatform. Als er sprake is van het online participatieplatform dan is onze conclusie dat dit platform er al is. Is onze conclusie juist? Wat is het verschil tussen een online platform en het online participatieplatform?	Met online platform of online participatieplatform wordt hetzelfde bedoeld. Momenteel hebben we een (bescheiden) participatiewebsite die gebruikt wordt voor m.n. de maatschappelijke initiatieven. Online participatie gaat verder en dat biedt de website niet. Online inwonersparticipatie via een online participatieplatform biedt de mogelijkheid aan andere doelgroepen om mee te doen in het participatieproces, biedt variatie in benaderingswijzen en in werkvormen die daadwerkelijk iets opleveren.
	5. Er wordt een krediet gevraagd voor 4 jaar voor het plaatsen van zonnepanelen en zonnecollectoren op gemeentelijk vastgoed in 2025. Het krediet is groot € 900.000 per jaar. Dit betekent dus een uitgave van € 3.600.000. Waarom moet dit nu versneld? Is er al rekening gehouden met aansluiting op het net? Is dit wel mogelijk, of zijn het investeringen die straks niet aangesloten kunnen worden? Er wordt gesproken dat de investeringen terugverdiend kunnen worden door besparingen op energie. Graag ontvangen wij de onderliggende berekeningen? Binnen welke termijn wordt een investering van € 3.600.000 terugverdiend? Wat is de IRR-eis van de gemeente op dit soort investeringen? Is het mogelijk om deze investering 3 jaar vooruit	a. Naar ons inzien is dit een politieke vraag in plaats van een technische vraag. b. Bij investeringen van PV panelen wordt rekening gehouden met de beschikbare aansluitcapaciteit. Het terugleveren van stroom is bij grootverbruikaansluitingen op dit moment niet mogelijk in verband met de netcongestie. Indien er meer stroom wordt opgewekt dan gelijktijdig wordt gebruikt moet (een deel) van de panelen worden afgeschakeld, als alternatief wordt ook de mogelijkheid van energieopslag onderzocht. Bij het berekenen van de terugverdiendtijd wordt hier rekening mee gehouden.

	te schuiven en om eerst het probleem van netcongestie op te lossen?	c. Berekening jaarlijkse investering PV panelen <table><tr><td>Plaatsen panelen in de komende 10 jaar</td><td>Exclusief BTW</td></tr><tr><td>Levensduur PV panelen 20 jaar</td><td></td></tr><tr><td>PV panelen plaatsen</td><td>€ 744.000,00</td></tr><tr><td>Uren</td><td>€ 13.800,00</td></tr><tr><td>Totale investering</td><td><u>€ 757.800,00</u></td></tr><tr><td>Jaarlijkse afschrijving</td><td>€ 37.890,00</td></tr><tr><td>Rente investering 1 %</td><td>€ 7.578,00</td></tr><tr><td>Reservering vervanging in GO</td><td><u>€ 37.200,00</u> +</td></tr><tr><td></td><td>€ 82.668,00</td></tr><tr><td>Kosten jaarlijks onderhoud</td><td>€ 6.250,00</td></tr><tr><td>De totale kosten over 20 jaar</td><td>€ 1.778.360,00</td></tr><tr><td>Opbrengst opgewekte energie per jaar</td><td>496.000,00 kWh</td></tr><tr><td>Prijs per kWh € 0,50 kWh</td><td></td></tr><tr><td>Besparing inkoop elektra/jaar</td><td>€ 248.000,00</td></tr><tr><td>Terugverdientijd</td><td>7,2 Jaar</td></tr> d. De terugverdientijd verschilt per project. Om gebruik te maken van dit krediet moeten de panelen zijn terugverdiend binnen de theoretische afschrijvingstermijn van PV-panelen van 20 jaar. Dit wordt per investering vooraf berekend. </table>	Plaatsen panelen in de komende 10 jaar	Exclusief BTW	Levensduur PV panelen 20 jaar		PV panelen plaatsen	€ 744.000,00	Uren	€ 13.800,00	Totale investering	<u>€ 757.800,00</u>	Jaarlijkse afschrijving	€ 37.890,00	Rente investering 1 %	€ 7.578,00	Reservering vervanging in GO	<u>€ 37.200,00</u> +		€ 82.668,00	Kosten jaarlijks onderhoud	€ 6.250,00	De totale kosten over 20 jaar	€ 1.778.360,00	Opbrengst opgewekte energie per jaar	496.000,00 kWh	Prijs per kWh € 0,50 kWh		Besparing inkoop elektra/jaar	€ 248.000,00	Terugverdientijd	7,2 Jaar
Plaatsen panelen in de komende 10 jaar	Exclusief BTW																															
Levensduur PV panelen 20 jaar																																
PV panelen plaatsen	€ 744.000,00																															
Uren	€ 13.800,00																															
Totale investering	<u>€ 757.800,00</u>																															
Jaarlijkse afschrijving	€ 37.890,00																															
Rente investering 1 %	€ 7.578,00																															
Reservering vervanging in GO	<u>€ 37.200,00</u> +																															
	€ 82.668,00																															
Kosten jaarlijks onderhoud	€ 6.250,00																															
De totale kosten over 20 jaar	€ 1.778.360,00																															
Opbrengst opgewekte energie per jaar	496.000,00 kWh																															
Prijs per kWh € 0,50 kWh																																
Besparing inkoop elektra/jaar	€ 248.000,00																															
Terugverdientijd	7,2 Jaar																															

		e. Het doorschuiven van deze investeringen is technisch mogelijk. Het is niet bekend op welke termijn het probleem van netcongestie is opgelost.
SP	1. Meierijstad wil zich opstellen als 100.000+ gemeente en lonkt al naar samenwerking met Brainport. Wordt hiermee niet al een standpunt ingenomen m.b.t. de nog vast te stellen toekomstvisie?	Nee. Er is nog geen enkel bestuurlijk standpunt ingenomen m.b.t. de nog vast te stellen toekomstvisie. De gemeenteraad heeft op 26 september jl. ingestemd met het vaststellen van de 2 scenario's. Een belangrijke processtap richting de uiteindelijke toekomstvisie. Ten aanzien van de 2 scenario's wordt nu het zgn. OER-proces gevolgd. Daaruit volgt een voorkeurscenario voor de toekomstvisie. Ongeacht het uiteindelijk voorkeurscenario bestaan er betrekkingen tussen (ondernemend) Meierijstad en MRE en blijven we zoeken naar samenwerking. Dat Meierijstad zich (in de regio) wil opstellen als een 100.000+-gemeente is een vastgelegde ambitie uit het coalitieakkoord 2022-2024.
	2. Ondanks grote toename kosten voor extra personeel ook nog eens veel meer voor externe inhuur. Moet het niet of/of zijn in plaats van en/en? Waarvoor worden deze extra kosten van inhuur ingezet, omdat eigen mensen dat niet zouden kunnen realiseren of verwerken?	In de tabel zijn de realisatiecijfers van de inhuur over 2023 weergegeven. In de begroting 2024 is de formatie met 54 FTE structureel uitgebreid omdat we extra werk hebben en om de werkdruk te verlagen. Dit aantal kunnen we niet in 1x invullen, vandaar dat in eerste instantie extra wordt ingehuurd. Streven is om zo spoedig mogelijk alle functies in te vullen. Uiteindelijk hopen we de inhuur te kunnen verlagen. Er wordt ingehuurd wegens diverse redenen. Denk bijvoorbeeld aan inhuur t.b.v. vervanging bij verzuim, inhuur t.b.v. een project, inhuur bij moeilijk vervulbare vacatures.
	3. Bij dit onderwerp op bladzijde 25, externe inhuur. Kosten als % van de totale loonsom, 2022 20,6% en in 2023 26,3%. Hoeveel %	2,9%, we ramen in eerste instantie alleen inhuur op eenmalige budgetten en projecten. Inhuur op kostenplaatsen wordt in

	van de totale loonsom is het begrote percentage externe inhuur 2025?	eerste instantie niet begroot, omdat een exacte inschatting vooraf niet te maken is.
PvdA-GroenLinks	1. p.23: "Een plan voor optimale benutting en beheer van het gemeentelijk vastgoed". Er wordt aangegeven dat er een plan wordt opgesteld. Komt dit plan ook al in 2025 in uitvoering, zodat er echt mee gewerkt wordt?	We streven ernaar om in de loop van 2025 zo'n plan te hebben.
Hart	1. Wat is de reden dat onze gemeente van 83.000 inwoners wil doen alsof ze 100.000 inwoners telt?	Dat is een vrije interpretatie van de letterlijke tekst in het coalitieakkoord 2022-2026: 'Meerijstad is een bestuur krachtige gemeente. In de regio stellen we ons op als een gemeente met 100.000+ inwoners.' Het gaat hier niet om het aantal inwoners, maar om de Meerijstad-manier van werken/acteren. Het gaat dus om bestuurskracht en ambitieniveau en de organisatie die daar bij past.
	2. Als indicatoren verplicht zijn, dan hanteren andere gemeenten die toch ook? Zo ja, waarom beschikt u niet over die data?	Deze data worden niet centraal bijgehouden. Daardoor is er geen vergelijking mogelijk.
D66	1. Onder het kopje verplaatsen plaatsen van zonnecollectoren wordt er melding gemaakt van de strategie cherry picking en 18 gebouwen die tot en met 2030 verduurzaamd worden. Welke gebouwen zijn dit? En hoe wordt er omgegaan met de overige gebouwen?	In juli 2021 is door adviesbureau PVM de routekaart 'Maatschappelijk vastgoed energieneutraal' opgeleverd. In het rapport is uitgewerkt welke stappen nog extra kunnen worden ondernomen zodat ons vastgoed in 2030 zoveel mogelijk CO2-neutraal is. Deze maatregelen zijn verwerkt in het duurzaam meerjarenonderhoudsplan. In het routekaartrapport wordt nader toegelicht hoe de 18 panden waar de nadruk op wordt gelegd zijn geselecteerd. Ook bij andere panden is verduurzaming op natuurlijke momenten meegenomen in het duurzaam meerjarenonderhoudsplan, met uitzondering van panden die gepland staan om te worden afgestoten of gesloopt.

Veiligheid, pagina 26

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Alle indicatoren geven aan dat we minder diefstallen en minder geweldsmisdrijven hebben maar we hebben wel meer verwijzingen naar het bureau Halt. Dit komt niet overeen met elkaar. Hoe verklaart u dit?	Jongeren van 12 tot 18 jaar die strafbare feiten plegen, zoals bijvoorbeeld: rijden zonder rijbewijs, winkeldiefstal, vernieling, openbaar dronkenschap of oplichting kunnen naar Halt worden verwezen. Als een jongere meewerkt aan een taakstraf via HALT wordt een strafblad voorkomen.” De jongeren die verwezen zijn, zijn waarschijnlijk verwezen voor andere feiten. Daardoor kunnen we dus een daling in het aantal misdrijven hebben, maar wel een stijging van het aantal verwijzingen. En het zijn natuurlijk niet altijd jongeren die strafbare feiten plegen
HIER	1. Is er een oorzaak voor de toename van de winkeldiefstallen?	Er is niet een eenduidige oorzaak te geven voor de toename van het aantal winkeldiefstallen. Dit is locatie afhankelijk. Oorzaken van de toename die door de politie worden aangegeven zijn: - Toenemende prijzen en hoge lasten voor mensen met lagere inkomens, waardoor de verleiding om goederen weg te halen groter wordt dan bij de bevolkingsgroep die minder hard getroffen wordt. - De winkeliers, met name supermarkten, herkennen het gedrag beter. De meeste verdachte worden bij de zelfscankassa's gepakt. - In het centrum van Schijndel, zijn de cijfers hoger, omdat daar in het begin van het jaar een verward persoon met verslavingsproblematiek zorgde voor vele winkeldiefstallen.

VVD	1. Het college verkent de herbestemming van Stadhuisplein 2 en 4. Volgens berichtgeving uit juni 2023 is de gemeente in gesprek met Stichting Beheer Curia en zou in haalbaarheidsonderzoek om ook Stadhuisplein 6 te betrekken in het 2024 afgerond worden. Stadhuisplein mogelijk op de schop voor brandweerkazerne, Albert Heijn en woningen - Adverteren Veghel Stadskrant Veghel Krant en Online (kliknieuwsveghel.nl) Wat is op dit moment de status van dit haalbaarheidsonderzoek. Wordt hierin ook betrokken het onlangs aangekochte Rabobank pand?	Momenteel wordt, als onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek, gewerkt aan het concept masterplan voor het Stadhuisplein, Meierijplein, Meierijgaarde, Wiekslag, Bolkenplein en omgeving. De locatie van de Rabobank aan de Rembrandtlaan is ook in dit masterplan betrokken. Het concept masterplan wordt tijdens de beeldvormende avond op 21 november 2024 met uw raad besproken.
SP	1. Verbouw of herbestemming van Stadhuisplein 2 en 4. Wanneer kunnen we hierover meer duidelijkheid verwachten en wat zijn de financiële consequenties dan?	De eerste denkrichting met betrekking tot de ruimtelijke inrichting van het gebied worden - zoals aangegeven - op 21 november 2024 met uw raad gedeeld. Gelijktijdig met het opstellen van het ruimtelijk masterplan is een eerste onafhankelijke financiële verkenning voor de gezamenlijke ontwikkelingen in het zuidelijke deel van het plangebied uitgevoerd. In hoofdlijnen volgt daaruit, dat wanneer gekozen wordt voor de voorgestelde ontwikkeling er gelijktijdig een toekomstbestendige gebouwde parkeervoorziening, met de daarbij benodigde investeringen, noodzakelijk is. Na input van uw raad kan het masterplan verder worden uitgewerkt en zal er ook meer zicht kunnen worden gegeven op de financiële consequenties.
PvdA-GroenLinks	1. Er wordt 0,5 fte extra ingezet voor sociale veiligheid uit het budget voor integraal veiligheidsbeleid. Wat wordt er minder gedaan om die fte uit het reguliere budget structureel te kunnen financieren?	De inzet past binnen het integraal veiligheidsbeleid omdat deze functionaris zich meer specifiek gaat richten op de overlast en de criminaliteit dat wordt veroorzaakt door personen met onbegrepen gedrag en voorkomen jeugdige aanwas in het criminele circuit. Er wordt minder ingezet op campagnes op het gebied van ondermijning. Daarvan is gebleken dat de

		investeringen niet opwegen tegen het rendement en het bereik.
Hart	1. Deze vraag heeft betrekking op alle hoofdstukken met beleidsindicatoren: wat zijn de referentiegemeenten? Mochten dit gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners zijn: betreft dit, zoals Meierijstad, gemeenten met louter dorpen?	De referentiegemeenten zijn alle gemeenten met inwoners tussen de 50.000 en 100.000 inwoners. Hierin wordt geen onderscheid gemaakt in het type gemeente.
	2. Heeft de gemeente formele dan wel informele invloed op de besluiten van brandweer en politie met betrekking tot locaties van vestiging, los van het toestaan van een zogeheten bopa?	Formeel heeft de gemeente geen invloed in het huisvestingsvraagstuk. Informeel is er die invloed wel.
D66	1. Wanneer besluit het politieteam Meierijstad waar ze zich willen vestigen?	De eenheidsleiding heeft al besloten dat zij gaat vestigen in het pand aan het Stadhuisplein 4 op de 2 ^e verdieping. Zij maken al gebruik van de begane grond.
	2. U spreekt over cybersecurity en jeugdige en ander kwetsbare doelgroepen (waaronder bedrijven) weerbaar te maken op het gebied van digitale criminaliteit. Hoe staat het daarmee? Daalt de hoeveelheid cybercrime in Meierijstad?	Binnen de gemeente Meierijstad zijn er verschillende projecten die lopen om kwetsbare doelgroepen weerbaarder te maken op het gebied van digitale veiligheid. Voor de doelgroep van 8 tot 12 jaar is er Hackshield binnen de gemeente Meierijstad. Via deze game leren kinderen de gevaren van het internet en hoe ze zichzelf en hun omgeving kunnen beschermen tegen cybercriminaliteit. Op de jaarlijkse dag van de ondernemer wordt er aandacht besteed aan digitale veiligheid, daarnaast wordt de inzet van een mobiele escape room van het Platform Veilig Ondernemen verkend. Om de senioren in de gemeente Meierijstad weerbaarder te maken worden er voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd door heel de gemeente. Daarnaast wordt er momenteel een samenwerking met de bibliotheek opgestart om

		vrijwilligers te werven die deze voorlichtingen kunnen gaan verzorgen. De cijfers (digitale criminaliteit) tot en met september van 2024 zijn nagenoeg gelijk ten opzichte van de cijfers tot en met september van 2023. Ten opzichte van 2021 en 2022 is er een lichte daling te zien
	3. Waarom schaat u bedrijven onder kwetsbare doelgroep? Grote bedrijven hebben daar hele afdelingen voor? Niet echt kwetsbaar lijkt ons. Waarom zou de overheid daar een rol in moeten hebben?	Onder bedrijven vallen natuurlijk ook de MKB-bedrijven en de ZZP'ers. Deze hebben veelal niet de middelen of de mogelijkheid om aandacht te besteden aan dit onderwerp. Daarom ligt er een taak voor de overheid om hen te wijzen op de risico's, hen op die manier weerbaarder maken en hen te verwijzen naar de instanties of mogelijkheden die hen hierin kunnen helpen zoals het PVO of het CCV.
	4. U geeft aan "een brandweer die kwalitatief kan blijven presteren met een daarbij passende huisvesting" Hoe kwalitatief is de brandweer binnen Meierijstad en wat is de verwachting in de toekomst? Wat bedoelt u met passende huisvesting?	Wij bedoelen met name dat de vier posten de beschikking moeten hebben over voldoende opgeleide vrijwilligers voor nu en voor de toekomst. Mede ook gelet op de verwachte groei van Meierijstad. De huisvesting moet voldoen aan de functionele eisen die aan deze branche worden gesteld. Daarnaast moet er ruimte zijn voor de stalling van regionale voertuigen. Zo hebben een aantal posten een specifieke functie binnen de brandweezorg.

Verkeer, vervoer en openbare ruimte, pagina 30

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Bij uitbreiden bomenareaal wordt hierbij ook aan (bessen dragende) struiken gedacht? Voor een mooie, goede en natuurlijke omgeving zijn deze nodig en ze zijn daarnaast erg nuttig voor vogels en andere dieren.	Dit krediet richt zich op de aanplant van extra bomen. Hoewel struiken ook belangrijk zijn, valt het aanplanten daarvan hier niet onder. Bij het planten van bomen volgens het principe “juiste boom op de juiste plaats” wordt uiteraard wel rekening gehouden met biodiversiteit en ecologische waarde van de aanplant.
	- Afgelopen jaar zijn er wederom gevaarlijke situaties geweest waarbij ongevallen plaatsvonden waarbij een mogelijk verband was met hoogte van de vegetatie in de berm ofwel te hoge hagen. 2. Hoe gaan we dat voor 2025 beter borgen en wat zijn daarvan de extra kosten? 3. Is daar mogelijk al in voorzien in de begroting?	Alle hagen en de grazige vegetaties op kruisingsvlakken en uitzichthoeken worden conform de afspraken met uw raad 2x per jaar gemaaid/gesnoeid. Er zijn geen signalen dat verhogen van deze frequentie tot minder ongevallen zouden leiden. In incidentele gevallen kan een haag een potentieel gevaarlijke verkeerssituatie tot gevolg hebben. Het betreft hier dan vaak een inrichtingsprobleem en geen beheerprobleem. Deze situatie kunnen situationeel bekeken worden, een aanpassing van het beheer is echter niet aan de orde.
	Bomenareaal laten stijgen met 25% tot 2030. 4. Over hoeveel bomen gaat het (aantallen)? 5. Hoeveel oppervlakte grond is daarvoor nodig?	Belangrijker nog dan het vergroten van het aantal bomen is het toevoegen van boomkroonvolume. Een grote boom heeft immers meer toegevoegde waarde dan meerder kleine bomen. We gaan voor kwaliteit boven kwantiteit. Dit betekent dat we niet lukraak bomen planten maar dat we weloverwogen keuzes maken met vergroening. We zorgen dat de juiste boom op de juiste plek, met de juiste groeiplaats komt waardoor deze duurzaam kan uitgroeien.

HIER	1. Kleinschalige verkeersvoorzieningen bij scholen. Is er al bekend bij welke scholen dit ingezet wordt en worden alle scholen hierbij betrokken?	Alle scholen in de gemeente worden bij onze aanpak voor verkeersveilige schoolomgevingen betrokken. Dit jaar hebben we een informatieavond georganiseerd waar alle BVL-scholen bij aanwezig konden zijn. Tijdens deze bijeenkomst hebben we onze aanpak toegelicht met betrekking tot het creëren van verkeersveilige omgevingen rond scholen. Een belangrijke voorwaarde is dat scholen een BVL-school (Brabants Verkeersveiligheid Label) zijn en dus verkeersveiligheid verankerd hebben in hun schoolbeleid. Scholen kunnen zich bij ons melden als er sprake is van verkeersonveilige situaties rondom de school. Vervolgens werken we samen met de school en de buurt aan een op maat gemaakt plan. Daarbij zijn inframaatregelen ondersteunend aan gedragsmaatregelen of bijvoorbeeld afspraken over het haal- en brenggedrag. Het doel is een prettige en veilige schoolomgeving te creëren voor alle betrokkenen, waarbij verkeersveiligheid een belangrijk onderdeel is. Zo zorgen we ervoor dat elke schoolomgeving waar nodig wordt aangepast op basis van de specifieke situatie en behoeften. Momenteel zijn we bezig met de Antoniussschool in Keldonk als onderdeel van onze aanpak voor verkeersveilige schoolomgevingen.
VVD	1. Onderaan pagina 32 wordt een bedrag gevraagd van € 165.000 om actualiteit van data te borgen. Onderaan pagina 33 wordt een bedrag gevraagd van € 100.000 om onze data goed op te zetten en op orde te	Wij onderschrijven dat het beschikken over actuele, betrouwbare data een must is voor een gemeente en dat dit structureel geborgd moet zijn. Op dit moment is

	brengen. Alle gevraagde bedragen zijn incidenteel. Is er bekend hoe de benodigde data voor de gehele gemeente is. Is deze actueel, geborgd en juist? Is hier echt sprake van 2 incidenten? Is er een dataplan? Kunnen de kosten niet beter structureel gemaakt gaan worden. Het beheer, het verwerven van data is een must in de toekomst, hoe participeert de gemeente hierop?	de hiervoor benodigde capaciteit echter maar ten dele structureel beschikbaar. Het bedrag van € 165.000 is bedoeld om verder uitvoering te geven aan het lopende project 'Data op orde'. Binnen het project wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele capaciteit nodig is om de kwaliteit van GEO-data binnen Openbaar Gebied te borgen. Een aanvraag hiervoor volgt op een later moment. Daarnaast wordt het bedrag ingezet voor inhuur van capaciteit om de beheerdata van Openbaar Gebied te structureren en actualiseren. Het aangevraagde bedrag van €100.000,- dient voor het opstellen van een wegen beheer- en beleidsplan. Er dienen inspecties en onderzoeken uitgevoerd te worden om te bekijken of de reeds geregistreerde beheergegevens juist zijn, dit dient extern weggezet te worden.
SP	1. Integrale gebiedsontwikkeling Rembrandtlaan. Wanner hierover meer duidelijkheid en wat wordt bedoeld met mogelijke aanpassing door belemmerende verkeerssituatie?	Dit gebied heeft een sterke samenhang met de N279 en met het koersdocument Veghel, beide trajecten lopen en afstemming daarin wordt gezocht. Dit geldt ook voor nog te maken keuzes op het gebied van openbaar vervoer en de doorfietsroute Veghel-Son-Eindhoven. Op korte termijn is daarom nog onvoldoende duidelijk op welke manier dit voortgezet kan worden. Verkeer en wonen kunnen over en weer een belemmerende werking op elkaar hebben, daar dient rekening mee gehouden te worden.
PvdA-GroenLinks	~~1. De tunnel-optie voor de N279 is aan de kant geschoven door de provincie.~~	Geschrapt

	2. p.33 Vervangen valzand: 'algemene risicoreserve'. Op p. 157 staat deze onder 'algemene reserve'. Wat is het verschil? Deze vraag geldt eigenlijk voor alle 'nieuw beleid' waarbij wordt voorgesteld de kosten te dekken uit de algemene risicoreserve terwijl er later in de begroting 'algemene reserve' staat.	Benamingen worden inderdaad door elkaar gebruikt. We zullen proberen dit in de toekomst te voorkomen. De algemene reserve bestaat als het ware uit twee onderdelen. Een deel voor het afdekken van risico's en een deel voor incidentele lasten te dekken.
	P33. Fontein. Worden fonteinen in de zomer, bijvoorbeeld bij watertekorten, ook stilgezet om water te besparen?	Nee, dat is tot op heden niet aan de orde geweest al is het een terechte vraag of er überhaupt drinkwater gebruikt moet worden ter verfraaiing van de openbare ruimte.
	3. p.34 Heikantstraat vervangen bomen. Het betreft dus vooral ruimtelijke ingrepen rondom riool en bestrating en niet de kosten voor de nieuwe bomen alleen. De omschrijving dekt daarmee niet de lading en is verwarrend. Kan dat aangepast worden: "herinrichting Heikantstraat incl. vervangen bomen." bijvoorbeeld?	Dat zullen we aanpassen.
	4. p.34 "arme heideontginningsbossen". Wat wordt bedoeld met het bijvoeglijk naamwoord "arme"?	Het woord "arm" refereert aan de hoeveelheid voedingsstoffen in de bodem. Zandgrond is van nature arm aan voedingsstoffen. Door het historische beheer van de heide, bestaande uit begrazing en het plaggen van de zode, is de bodem vervolgens eeuwenlang extra verschaald. Dit heeft weer tot gevolg dat de bodem van de heideontginningsbossen nog steeds heel arm is. Dat zorgt voor een trage groei van de vegetatie en het maakt deze bossen kwetsbaar voor de gevolgen van de klimaatsverandering en stikstofdepositie.
	5. p. 35. "Volgens ons beleidsplan openbare verlichting 2020-2030 zal de vervanging van de verlichting een besparing opleveren van circa	Vanaf 2024 zijn de energie kosten structureel verlaagd. Dit is terug te zien in de begroting.

	€137.500- per jaar aan energie." Waar kunnen we in de begroting zien dat deze besparing is 'ingeboekt'?	
	6. Kleinschalige verkeersvoorzieningen en algemeen: Gemist wordt een visie (en bijbehorende kostenbegroting) op de harmonisatie van het verkeer in de gehele gemeente, in het bijzonder de verkeersveiligheid, zoals b.v. het consequent gebruik van voetganger-oversteekpaden in de gemeente. Waarom in Sint-Oedenrode en Veghel wel en in Schijndel geen voetganger-oversteekpaden?	Visie en richtlijnen: Voor kleinschalige verkeersvoorzieningen, zoals voetgangersoversteekplaatsen, is het niet noodzakelijk om een afzonderlijke gemeentelijke visie te ontwikkelen. Er bestaan namelijk landelijke richtlijnen van het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek), die bepalen waar en wanneer deze voorzieningen nodig zijn. Deze richtlijnen worden door alle gemeenten in Nederland toegepast en bieden een uniforme aanpak voor verkeersveiligheid, waaronder oversteekplaatsen. Historische voetgangersoversteekplaatsen: In de gehele gemeente, waaronder Schijndel, zijn van oudsher voetgangersoversteekplaatsen aanwezig. Bij reconstructies of groot onderhoud aan wegen worden deze locaties echter opnieuw beoordeeld op basis van de actuele CROW-richtlijnen. Dit betekent dat niet op alle locaties oude oversteekplaatsen terugkeren, maar alleen op plekken waar deze volgens de huidige normen zinvol en nodig zijn. Aanwezigheid in Schijndel: Op dit moment liggen er in Schijndel nog geen voetgangersoversteekplaatsen, in tegenstelling tot de andere kernen van de gemeente, zoals Sint-Oedenrode en Veghel, waarvan oudsher veel meer van deze voorzieningen zijn aangelegd. Hoewel voetgangersoversteekplaatsen vaak worden

		gezien als een verbetering van de verkeersveiligheid, is het belangrijk om te benadrukken dat ze in veel gevallen schijnveiligheid kunnen bieden, vooral wanneer ze niet voldoen aan de huidige criteria. Bij herziening van wegen en reconstructies in de gemeente worden dergelijke voorzieningen kritisch beoordeeld volgens de landelijke CROW-richtlijnen. Naar verwachting zullen in sommige gebieden eerder voetgangersoversteekplaatsen verdwijnen dan bijkomen, juist omdat veel bestaande locaties niet voldoen aan de richtlijnen. Dit betekent dat het aantal oversteekplaatsen niet automatisch toeneemt, zelfs niet in Schijndel, waar deze nog niet aanwezig zijn, tenzij ze aantoonbaar bijdragen aan de veiligheid volgens de vastgestelde criteria. Zo wordt er een zorgvuldige afweging gemaakt om ervoor te zorgen dat elke verkeersvoorziening daadwerkelijk bijdraagt aan de veiligheid van alle weggebruikers. Kortom, de toepassing van voetgangersoversteekplaatsen in de gemeente is gebaseerd op landelijke richtlijnen en wordt bij iedere reconstructie opnieuw beoordeeld, waardoor er een consistente aanpak voor verkeersveiligheid wordt gehanteerd.
Hart	1. Bomenareaal: Hoeveel bomen kunnen van het gevraagde budget worden aangeschaft en geplant?	Kosten voor aanplanten van bomen worden vooral bepaald door de kosten van de benodigde groeiplaats. Eén boom planten in “open grond” zoals een grasveld kan voor circa € 200,- per stuk. De kosten voor één

		boom in een versteende omgeving, waarbij een ondergrondse groeiruimte gerealiseerd moet worden, kunnen zomaar oplopen tot € 2.500, - per boom.
	2. Bomenareaal: Is er al een inventarisatie uitgevoerd van de locaties voor de nieuwe bomen?	Nee, er is geen aparte inventarisatie geweest. Doorlopend prikken we locaties is wanneer we deze tegenkomen tijdens andere werkzaamheden.
D66	1. Nu er meer duidelijkheid is gekomen over de eventuele routes van de nieuwe N279. Betekent dat ook dat de eerste stappen gezet kunnen worden voor de integrale gebiedsontwikkeling van de Rembrandtlaan Veghel? En zo ja wanneer beginnen we daarmee?	Nee, er is op dit moment nog onvoldoende duidelijk om verdere stappen te kunnen zetten in het gebied Rembrandtlaan. Zie daarvoor ook het antwoord op vraag 1 van de SP.
	2. Welke ontwikkelingen zijn er te melden op het gebied van het bevorderen van het goederenvervoer over water (het kanaal?)	De toename van containervervoer in de Rotterdamse haven, zorgt voor een groeiend transportvolume over water. Voor het overige is transport over weg verhoudingsgewijs goedkoper dan over water, ook in Veghel. Bij nieuwe plannen voor bedrijfsinitiatieven wordt zoveel als mogelijk de watergebonden als voorwaarde gehanteerd, zoals bij de invulling van het MBI-terrein.
	3. Bij de vervangingsprogramma openbare verlichting 2025, zijn daar ook de slimme openbare verlichting in meegenomen met de zogenoemde zhaga connector? Er zouden namelijk modules daarop aangesloten kunnen worden om de luchtkwaliteit te meten maar ook om de lichtvervuiling tegen te gaan. Wat is de stand van zaken hierop?	De LED-armaturen die toegepast worden zijn voorzien van een zhaga connector. Wij gebruiken de zhaga connector om de verlichting te voorzien van een OLC (Outdoor Luminaire Controllers). Hiermee kunnen we de oorzaken van storingen (in veel gevallen) op afstand vast leggen en direct de juiste onderhoud maatregelen laten uitvoeren. Momenteel wordt er niks anders op de Zhaga connectoren aangesloten.

	4. Wat worden de investeringen met betrekking tot openbaar vervoer? We zien een HOV+ of BRT maar wat gaat de gemeente hiermee doen? En als we naar een 100.000 + gemeente willen acteren hoe zit het dan met de verbindingen naar de grote steden en hoe verbinden we de kleine kernen hiermee?	De investeringen voor het openbaar vervoer zijn nog niet bekend. Momenteel loopt een verkeersstudie naar de gewenste maatregelen op de route Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg. Naast openbaar vervoer is dit ook een belangrijke route voor (vracht)auto's en fietsers. Ook kent de route drukke oversteekplaatsen voor voetgangers. Daarnaast loopt vanuit provincie, met ondersteuning van het Rijk en de regio, een verkenning naar Bus Rapid Transit en pilots Bus Rapid Transit. Meer informatie zie factsheets (8) Bus op vluchtstrook A50, (9) Bus Rapid Transit, (10) Pilot Bus Rapid Transit, (12) Doorfietsroute Veghel-Son-Eindhoven en (15) Verkeersstudie as Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg bij de stukken van de beeldvormende avond over mobiliteit op 11 juni 2024. Opgemerkt wordt dat ook voor het in stand houden van de huidige openbaar vervoer maatregelen nodig zijn voor de doorstroming van dit openbaar vervoer op A50 en de route Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg in Veghel. De plannen voor Bus Rapid Transit sluiten aan bij zowel de huidige omvang van Meierijstad als bij een gemeente van 100+. Hoe openbaar vervoer verbindingen lopen naar de grote steden en hoe kleine kernen hiermee worden verbonden, is opgenomen in de concessie openbaar vervoer Oost-Brabant. Momenteel lopen de voorbereidingen voor de nieuwe concessie. Die heeft
--	--	---

		een looptijd van december 2026 tot juli 2039 (zie ook factsheet (7) Nieuwe concessie OV). In de plannen voor de nieuwe concessie openbaar vervoer in Oost-Brabant zijn vanuit Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode directe, vlotte verbindingen opgenomen naar de grote steden Eindhoven en Den Bosch. Ook in de huidige situatie zijn er al snelle busverbindingen naar de grote steden. Dit zijn goed draaiende lijnen, waarbij het aantal instappers stijgt. In de aanbesteding worden deze Bravo directlijnen opnieuw uitgevraagd. Daarbij krijgt de vervoerder de vrijheid om bij de inschrijving of gedurende de nieuwe concessie de stap te zetten naar BRT. Naast het regulier openbaar vervoer zijn er ook lokale mobiliteitsinitiatieven (zie www.vervoervoormij.nl) en regiotaxi. Verder gaat vanaf 1 januari 2026 Bravoflex in heel Brabant rijden. Dit is een nieuwe flexibele vervoerdienst aansluitend op het de lijngebonden openbaar vervoer in de regio. Met Bravoflex kunnen inwoners en bezoekers vanuit elke kern van en naar een dichtbijgelegen overstappunt op het OV reizen, om vanaf daar verder te reizen. Verder wijzen we u graag op het onderzoek naar bereikbaarheid kleine kernen en buurten (zie ook factsheet (2) Onderzoek bereikbaarheid voor iedereen). De resultaten van dit onderzoek zijn te raadplegen via https://bereikbaarheidkernennb.ireporting.nl/
--	--	---

		Uit dit onderzoek blijkt dat de bereikbaarheid van voorzieningen voor inwoners zeker niet alleen een mobiliteitsvraagstuk is.
--	--	---

Economie, pagina 36		
Fractie	Vragen	Antwoorden
HIER	1. Wat wordt er bedoeld meteen plek voor boven regionale bedrijvigheid wanneer dit ons economisch ecosysteem versterkt? Kun je hier een voorbeeld van noemen uit het verleden en voor de toekomst?	zijn oorsprong niet heeft binnen onze gemeente (maar wel regionaal of zelfs bovenregionaal) maar wel een maatschappelijke of economische meerwaarde heeft voor Meierijstad kunnen we overwegen hiervoor vestigingsruimte te bieden. We gaan hier echter zeer zorgvuldig mee om en borgen dit in lokale uitgifteprotocollen. Bovendien wordt dit met de regio afgestemd. De doorontwikkeling van Alloga is een voorbeeld hierbij. Alloga had diverse vestigingen in Nederland, waaronder ook in Veghel. Inmiddels zijn al deze bedrijven ondergebracht onder Alliance Healthcare die daarmee een nieuw bedrijf heeft gerealiseerd op Foodpark. In de toekomst zou een bedrijf (een innovatieve scale-up bijvoorbeeld) dat bijdraagt aan een mogelijk food- of HTSM profiel en de keten versterkt die wij in Meierijstad hiervoor hebben, wellicht in aanmerking kunnen komen voor een vrijkomend kavel. Dit gebeurt als zij voldoen aan het dan geldende uitgifteprotocol.

		Voor vestiging op bestaande terreinen is dit lastiger, omdat wij daarbij meestal niet zonder meer aan zet zijn. Overigens zijn met de provincie strikte afspraken rondom de vestiging van XXL-logistiek. Deze kan slechts op enkele plekken op bestaande terreinen in Noord-Brabant landen.
	2. Er staat dat er uitvoering gegeven wordt aan het beleid Huisvesting arbeidsmigranten. Waar zitten hier dan de kosten in?	Het grootste deel gaat op aan personeelskosten. Het oorspronkelijke beleid is aan herziening toe, waar onderzoekskosten voor gereserveerd zijn. Ook zijn er kosten voor een dienstverleningspilot van regionale schaal, die grotendeels gedekt zijn door Rijksmiddelen. Om de combinatie hiervan zo integraal mogelijk voor Meierijstad geborgd te hebben zijn er nog kosten voor onderzoek en ontwikkeling voorzien.
LOKAAL	1. Er wordt gevraagd voor 2,4 FTE voor uitbreiding grondzaken. Bij meerdere onderdelen van de begroting zien we dat er wordt gevraagd om extra FTE. Hoe verhoudt deze extra FTE zich tot de +/- 80 FTE extra die vorig jaar bij de begroting zijn gevraagd? Kan dit nader worden toegelicht?	Deze uitbreiding staat hier los van. De formatie-uitbreiding is noodzakelijk van wege de toename van woningbouwprojecten en de werkzaamheden die dit met zich mee brengt.
VVD	1. Op pagina 36 wordt gesproken over passende economische steunmaatregelen voor door de coronacrisis getroffen ondernemers. Welke passende steunmaatregelen heeft de gemeente in de afgelopen 2 jaar ontwikkeld? Welke maatregelen zijn nog nodig? Wij als VVD zien een ontwikkeling dat verborgen armoede onder (kleine) ondernemers en ZZP-er voortkomende uit de coronacrisis alleen maar toenemen. Dit is een prachtig voornemen van het college maar er worden geen bedragen voor gereserveerd. Wat is daarvan de reden?	De opname van deze post is een kennelijke ommissie in praktische zin. De steunmaatregelen zijn namelijk dermate overbodig gebleken dat de gelden terug zijn betaald. Op het moment van op- en vaststellen van het CWP was dit nog niet dusdanig bekend dat het zekerheidshalve toch in het CWP is opgenomen. Het is echter niet meer aan de orde.

	2. Het college/de gemeente zet in op het tegen gaan van voedselverspilling o.a. via het Circulair Food Center. Kan men aangeven wat de kosten hiervan zijn en wat de uitkomsten/resultaten zijn. Is dit een pilot, zo nee wanneer gaan we evalueren (kosten-baten), zo ja hoe lang loopt deze pilot nog en wanneer gaan we evalueren?	De inzet tegen voedselverspilling vindt vanuit Veghel plaats, als nationale instelling. Hiermee dragen we bij aan het Food-DNA en het samenhangende duurzaamheid/circulariteit dat past bij Meierijstad. De bekostiging verloopt via verschillende financiële stromen aan de orde zijn (Rijk, provincie, stakeholders). De beoogde investering is korte tijd niet nodig geweest via de gemeente, maar gaat hoogstwaarschijnlijk vanaf volgend jaar weer aangesproken worden als directe hoofdpartner. Het circular food center kan pas ontwikkeld worden als de The Chocolate Factory operationeel is en dat is verlaat gebeurd. In een aangepaste vorm wordt op een passend moment vervolg gegeven aan de hoofdgedachte van de pilot.
	3. Onder aan pagina 37 wordt aangegeven dat we gestart zijn met BMI. Deze pilot loopt nog een jaar. Wordt er ook tussentijds geëvalueerd?	Volgens afspraken met het ministerie van SZW wordt i.s.m. de Provincie een jaarlijkse voortgangsrapportage aangeleverd en besproken en daarmee vindt als zodanig ook een periodieke evaluatie plaats.
SP	1. Geld oor startups Meierijstad en ook nog eens extra geld voor startups RNOB. Over drie jaar 75.000 euro. Waarom kan dit niet bekostigd worden uit de reguliere en inmiddels geïndexeerde middelen die beschikbaar gesteld worden aan RNOB of uit hun eigen reserves?	Dit kostendoel is een nieuwe, aanvullende soort, waar geen rekening mee is gehouden in de het bestaande takenpakket met diens begroting van RNOB.
PvdA-GroenLinks	1. "Passende economische steunmaatregelen voor door de coronacrisis getroffen ondernemers in het midden- en kleinbedrijf (mkb)". In hoeverre zijn steunmaatregelen nog nodig of is dit onderdeel niet meer van	De opname van deze post is een kennelijke ommissie in praktische zin. De steunmaatregelen zijn namelijk dermate overbodig gebleken dat de gelden terug zijn betaald.

	toepassing voor de begroting voor 2025 e.v.? Er zijn namelijk geen acties opgenomen.	Op het moment van op- en vaststellen van het CWP was dit nog niet dusdanig bekend dat het zekerheidshalve toch in het CWP is opgenomen. Het is echter niet meer aan de orde.
	2. We werken aan een startup ecosysteem vanuit de campusontwikkeling. Welke campusontwikkeling wordt bedoeld?	The Chocolate Factory is een hybride leerwerk omgeving waar onderwijsinstellingen en ondernemers in deelnemen. Er wordt daar op een vernieuwende manier werk gemaakt van ondernemerschap en ondernemende werknemers (van de toekomst). De combinatie met een inspirerende en pluriforme omgeving, met veel dynamiek en potentiële ruimte voor (jongeren)huisvesting, maakt dat er gesproken kan worden van een campus in ontwikkeling.
	3. p. 37 en p.41 staat dat er wordt gezocht naar nieuwe locaties voor bedrijventerreinen en daarnaast naar de effectuering van herstructureringsmogelijkheden op bestaande terreinen om ook zo ruimte te scheppen voor lokale bedrijvigheid. Waar ligt in de praktijk het zwaartepunt van de inzet vanuit de gemeente?	Interventiekansen op bestaande bedrijventerreinen en intensiever ruimtegebruik op mogelijke herontwikkelingslocaties kunnen slechts een relatief klein deel van onze behoefte invullen. Hoe groot dit deel is zal afhangen van de mate van inzet, het gekozen ambitieniveau en de rol die de gemeente hierbij aanneemt. Een zeer actieve rol vraagt om een grote mate van inzet van middelen en capaciteit. Herontwikkeling op bestaande terreinen kan enkel plaatsvinden, als er daarnaast ook nieuw terrein wordt ontwikkeld. Voor herontwikkeling is schuifruimte noodzakelijk, ruimte die wij in Meierijstad op dit moment niet voorhanden hebben. Het één kan dus niet zonder het ander en de lokale behoefte kan nooit ingevuld worden door enkel herontwikkeling, dat levert

		in geen enkel geval voldoende ruimte op. De inzet van de gemeente is nodig op zowel herontwikkeling als de ontwikkeling van nieuw terrein en het zwaartepunt leggen op één van beiden leidt niet tot de beste oplossingen.
Hart	1. StartUp: hoe voorkomt het college dat steun aan startende ondernemers de strikte regels van de EU met betrekking tot staatssteun overtreedt?	StartUp Meierijstad is een samenwerkingsverband tussen de gemeente Meierijstad, Rabobank en POM. Deze drie partijen dragen al vanaf 2018 gelijkelijk bij aan StartUp Meierijstad en stimuleren op deze wijze het startend ondernemerschap binnen onze gemeente. Er is geen sprake van een bijdrage aan individuele ondernemers of ondernemingen. Het gaat om een lokale maatregel en een beperkt bedrag per jaar. Dit verkleint het risico op ongeoorloofde staatssteun, waarbij voortdurend monitoring op die regelgeving plaatsvindt.
D66	1. Bij het toekomstbestendig ondernemingsklimaat wordt gesproken over de ontwikkeling tot waterstofeconomie. Hoe gaat de gemeente die faciliteren? Wat is de stand van zaken over de waterstofleiding met een afslag naar Meierijstad?	Ondernemersinitiatieven in Meierijstad die ingaan op productie, verwerking of distributie van waterstof worden zoveel en zo sterk mogelijk vanuit de gemeente ondersteund in hun bedrijfsontwikkeling. De Delta Rhine Corridor met een mogelijke aansluiting naar Meierijstad is zo'n 4 jaar vertraagd, vanwege alle onderzoeken die nog te gaan zijn (m.n. technische) voor het hele traject.
	2. Wordt er ook nagedacht hoe men met de restwarmte en energieopslag wordt omgegaan op een industriegebied?	Warmte- en energieuitwisseling zijn prioritaire ontwikkelingen die vanuit de duurzaamheids- en economische aanpak van de gemeente worden gefaciliteerd.

Onderwijs, pagina 41

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Hoe komt het dat bij al deze scholen eerst gerekend werd met herbouw op een andere locatie en nu blijkt dat op dezelfde locatie gebouwd wordt?	Om kosten voor tijdelijke huisvesting te voorkomen werd er aanvankelijk in het vigerende IHP van uitgegaan, dat vervangende nieuwbouw niet op de plek van het huidige gebouw zou worden gesitueerd/gerealiseerd, maar op een andere plek binnen het hetzelfde perceel. Na gereedkomen van de nieuwbouw zou dan het oude gebouw worden gesloopt en de plek daarvan worden ingericht als speelplaats. De situatie met betrekking tot de nieuwbouw van basisschool “de Wijzelaar” is hiervan een mooi voorbeeld. De praktijk leert dat het niet altijd mogelijk is vervangende nieuwbouw op een andere plek binnen het perceel te realiseren. Daar liggen dan vaak overwegingen van ruimtelijke en stedenbouwkundige aard aan ten grondslag. In de toekomst zal het vraagstuk van tijdelijke huisvesting (incl. financieringsvraagstuk) aan de voorkant meegenomen worden in het IHP. In het kader van verduurzaming van scholenbouw zullen er ook scholen zijn die gerenoveerd of vernieuwbouwd worden. In die situaties zal de inzet van noodlokalen noodzakelijk zijn om het onderwijs doorgang te kunnen laten vinden. Of we moeten

		ergens de beschikking hebben over een leegstaand schoolgebouw, dat als doorschuiflocatie c.q. tijdelijke huisvesting kan fungeren.
HIER	1. Is er voor de tijdelijke huisvesting van de Odaschool gekeken of daar de Kienehoefschool voor gebruikt kan worden die dan leeg is?	Binnen afzienbare tijd wordt onderzocht op welke wijze in toekomstige huisvesting van de Odaschool kan worden voorzien: renovatie, vernieuwbouw of vervangende nieuwbouw. In dat onderzoek zal ook nadrukkelijk gekeken worden in hoeverre tijdelijke huisvesting noodzakelijk is op het moment dat de 'nieuwe' huisvesting wordt gerealiseerd. Het leegstaande c.q. voormalige gebouw van basisschool "Kienehoef" is daarbij zeker in beeld. Sterker nog, dit gebouw zou ook als doorschuiflocatie kunnen fungeren voor de huisvestingsplannen van de basisscholen "Dommelrode" en "Eerschot".
LOKAAL	1. Onderwijs; blz. 45. Basisschool Nicolaas Boerdonk. Er wordt gesproken over het haalbaarheidsonderzoek en de daaruit voortgekomen scenario's. Wanneer komt er helderheid over alle scenario keuzes t.b.v. basisonderwijs in Boerdonk?	Naar verwachting zal het college eind oktober hierover een besluit nemen, waarna uw raad via een RIB zal worden geïnformeerd.
	1. Graag uitleg/ toelichting over scenario 1 en scenario 2 en het vervolgtraject?	Scenario 1 gaat uit van nieuwbouw van een solitaire basisschool (incl. opvang) op de plek van het huidige schoolgebouw. Scenario 2 gaat uit van realisatie van een MFA, waarbij het gebouw van gemeenschapshuis "den Hazenpot" (monumentale deel) wordt omgevormd, verduurzaamd en uitgebreid tot MFA, waarin school, kinderopvang, gymzaal en gemeenschapshuis onderdak krijgen. Bij scenario 2

		komt het huidige schoolgebouw vrij voor een andere bestemming (bijvoorbeeld woningbouw). Naar verwachting zal het college eind oktober een besluit nemen, waarna uw raad via een RIB zal worden geïnformeerd.
VVD	1. Sinds het afgelopen jaar is er binnen de grenzen van de gemeente geen Hbo-opleiding meer te vinden. Gegeven de vraag naar arbeidskrachten op Mbo-niveau zou het een must zijn dat we focussen op versterking van Mbo-opleidingen binnen onze gemeentegrenzen. Het valt de VVD op dat het woord Mbo-opleiding geheel niet voorkomt in de paragrafen economie en onderwijs. Hoe komt de wens om aandacht te hebben en te focussen op sterke Mbo-opleidingen terug in deze begroting?	Niet de gemeente maar het KW1-college zelf gaat over de Mbo-opleidingen in Meierijstad (de aanbodkant). Daar staat tegenover dat de gemeente bestuurlijk en het bedrijfsleven via klankbordgroepen en dergelijke nadrukkelijk in gesprek zijn met het bestuur van het KW1-college over de vraagkant vanuit het bedrijfsleven van Meierijstad. Dat geldt overigens ook voor de zorgvraag. Overigens komt het woord Mbo tekstueel nadrukkelijk wel terug in relatie tot The Chocolate Factory.
	2. Op pagina 44 en 45 wordt er bij 6 nieuwbouwplannen aangegeven dat er geen rekening is gehouden met tijdelijke huisvesting gedurende nieuwbouwwerkzaamheden. Graag ontvangen we een overzicht waarin op een overzichtelijk niveau (excel) aangegeven wordt de scholen en de overschrijdingen per jaar voor de komende 4 jaar. Een eerste aanblik geeft een totale overschrijding van ruim € 3.500.000 (3,5 miljoen).	Voor Exceloverzicht zie bijlage 3.
	3. Als aanvulling op bovenstaande worden deze “overschrijdingen” gedekt uit de Algemene Reserve en zijn dan per saldo budgettair neutraal. Kan worden aangegeven waarom dit budgettair neutraal is als middelen uit de Algemene Reserves komen? De extra bedragen dienen toch gewoon betaald te worden? Waarom lopen deze betalingen niet via de normale begroting?	Deze ‘overschrijdingen’ worden als lasten in de gemeentebegroting opgenomen. Daar staan als inkomsten (baten) de dekkingen uit de Algemene Reserve tegenover. Budgettair neutraal wil zeggen dat er op deze manier in de gemeentelijke begroting geen sprake is van een (positief of negatief) effect op het exploitatieresultaat.

	4. Is er in het voorbereidingskrediet BS Oda wel rekening gehouden met huisvestingskosten gedurende de bouw?	Binnen afzienbare tijd wordt onderzocht op welke wijze in toekomstige huisvesting van de Odaschool wordt voorzien: renovatie, vernieuwbouw of vervangende nieuwbouw. In dat onderzoek zal ook nadrukkelijk gekeken worden in hoeverre tijdelijke huisvesting noodzakelijk is op het moment dat de 'nieuwe' huisvesting wordt gerealiseerd. Als tijdelijke huisvesting daadwerkelijk noodzakelijk is, zal dit in het voorbereidings- en realisatiekrediet worden meegenomen.
PvdA-GroenLinks	1. p. 41. Is er een verklaring voor het feit dat het absolute verzuim in Meierijstad bijna 2x zo hoog is dan het referentiecijfer en dat van het relatief verzuim de helft van het referentiecijfer?	Op waarstaatjegemeente wordt met 2023 het schooljaar 2022-2023 bedoeld. Op waarstaatjegemeente wordt met 2023 het schooljaar 2022-2023 bedoeld. Een sterke toename van het absoluut verzuim werd landelijk al in schooljaar 2021-2022 gezien ten opzichte van het voorgaande schooljaar. Ingrado heeft dit onderzocht en gemeenten schreven deze stijging toe aan de komst van Oekraïense vluchtelingen en de wachtlijsten voor nieuwkomersklassen in het primair onderwijs en voor de internationale schakelklassen. In schooljaar 2022-2023 waren er 123 kinderen zonder schoolinschrijving in de gemeente Meierijstad. Daarvan zijn 105 kinderen nieuw gevestigd in Nederland waarvan 47 kinderen uit Oekraïne. Voor een deel is het wachten op een plek in een taalklas of een ISK de oorzaak waarom kinderen niet binnen 4 weken ingeschreven zijn op een school.

	2. En wat zegt deze indicator over het niveau van het onderwijs (basisonderwijs, onderwijshuisvesting en onderwijsbeleid) waar dit hoofdstuk over gaat?	Waarstaatjegemeente werkt met cijfers uit de wettelijke jaarrapportage op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet. Daarin wordt geen rekening gehouden met oorzaken van het verzuim. Vaak is sprake van een kind zonder schoolinschrijving terwijl er geen sprake is van verzuim. Zo waren 29 kinderen kort in de gemeente en weer vertrokken uit de regio. Het RBL BNO neemt dan contact op met de afdeling burgerzaken van de gemeente. Voordat een adresonderzoek is afgerond en de gemeente wordt aangepast in het BRP zijn er enkele maanden voorbij en al die tijd staat het kind te boek als absoluut verzuimer terwijl daar geen sprake is. Het RBL BNO vindt het aantal verzuimmeldingen of een daling of stijging geen doel op zich. Dit zou onverstandig beleid zijn en getuigen van kortzichtigheid. Ter illustratie: een school die minder meldt is niet per definitie een school waarop minder leerlingen verzuimen, het kan ook het gevolg zijn van falend verzuimbeleid. En juist wanneer een school werk maakt van de aanpak van ziekteverzuim zal dit waarschijnlijk leiden tot een toename van het aantal meldingen. Wanneer een school ondanks haar inspanningen het verzuim niet snel kan stoppen moet leerplicht onmiddellijk worden ingezet om erger te voorkomen. Het RBL BNO toetst bij het oppakken van een verzuimmelding altijd of de school de juiste stappen heeft gezet om het verzuim te stoppen en
--	--	---

		geeft een terugkoppeling aan de school wanneer dit niet is gedaan. Het aantal relatief verzuimmeldingen op een school is voor het RBL BNO wel een waardevolle indicator maar de waarde moet in de volledige context worden gezien en gewogen. Juist om deze reden is iedere leerplichtambtenaar nauw verbonden met de zorgstructuur op een school en voert het gesprek over het verzuimbeleid.
Hart	1. Met betrekking tot de visie op de gemeentelijke rol in het onderwijs: in hoeverre kan die visie afwijken van wat de wetgever heeft bepaald voor wat betreft de louter faciliterende rol van gemeenten?	De faciliterende rol van de gemeente is enkele jaren geleden al beschreven in het kader van de 3O-samenwerking. Meierijstad acteert binnen de 3O-samenwerking ook vanuit die faciliterende rol. Op dit moment kunnen wij nog niet overzien of het (samen met onderwijs en ondernemers) verkennen van een visie op de gemeentelijke rol in het onderwijs tot aanvullende inzichten gaat leiden. Uiteraard zullen wij u hierover t.z.t. informeren.
	2. Hoe gaat het college om met het nog niet geharmoniseerde grote verschil tussen het gemiddeld aantal scholieren per basisschool tussen de drie grote kernen?	Schoolbesturen zijn in samenwerking met ministerie zelf verantwoordelijk voor de instandhouding van hun scholen. De gemeente kan in principe niet afdwingen dat scholen worden samengevoegd.
D66	1. Wat is de connectie tussen bestaanszekerheid en Onderwijs? Omdat onderwijs gedeeltelijk meebetaald aan deze nieuwe FTE	Het betreft een nieuwe FTE voor beleid bestaanszekerheid. Deze FTE wordt verdeeld over diverse taakvelden. Een en ander conform de kostenverdeelstaat van de personeelskosten.

	2. In het gebouw waar de basisschool de ark zit ook basisschool het kompas. Wordt deze basisschool ook tijdelijk ergens anders gehuisvest? Tijdens de verbouwing van het gebouw?	Openbare basisschool “Kompas” is grotendeels gehuisvest in het uit 2006 daterende nieuwbouwdeel van MFA “de Magneet”. Dit deel wordt niet tegelijkertijd met het oude deel (waarin “de Ark” is gehuisvest) in 2029 vervangen. Maar omdat “Kompas” ook enkele ruimten in het oude gedeelte gebruikt, zal tijdelijke huisvesting voor deze ruimten gezocht moeten worden. Overigens is het niet uit te sluiten, dat mogelijk het gehele gebouw van MFA “de Magneet” vervangen wordt, als mocht blijken dat het gedeelte uit 2006 dat niet vervangen wordt, een steen in de weg vormt voor efficiënte en toekomstbestendige huisvesting van de zowel de beide basisscholen, de peuter- en kinderopvang, de gymzaal en het wijkgebouw. In het nieuwe IHP zal hier extra aandacht aan besteed worden.
	3. Bij ambitie missen wij het MBO-onderwijs en het Hoger onderwijs. Hoe worden zij naast “The Chocolate Factory” betrokken bij deze ambitie?	De onderdelen ambitie en ‘Wat willen we bereiken?’ zijn integraal overgenomen uit het coalitieakkoord 2022-2026 van 11 mei 2022. Daar zijn geen wijzigingen/aanvullingen op gemaakt. Het is dus mogelijk dat er geen MBO/HBO-ambities zijn opgenomen in de programmabegroting 2025. Bij de fusie van Leijgraaf en KW1-college is nadrukkelijk door ons ingebracht dat wij veel waarde hechten aan de instandhouding van het MBO in Meierijstad, de handhaving en versterking van de opleidingen in Meierijstad en zelfs het starten van nieuwe opleidingen in Meierijstad als het bedrijfsleven daarom vraagt.

		Bestuurlijk zijn zowel wethouder Goijaarts als wethouder Van Gerwen actief betrokken bij het MBO. Met het HBO (Fontys) bestaan er al jaren ambtelijke en bestuurlijke contacten. Het HBO (AVANS en Fontys) staat volop in verbinding met ons bedrijfsleven (in verband met onderzoeken en afstudeeropdrachten).
--	--	---

Sport, kunst, cultuur, Recreatie en Toerisme, pagina 47

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Op blz. 48 thema Kunst en cultuur, wordt gesteld dat er nieuwe bibliotheken gaan komen op scholen. Is het de doelstelling dat alle basisscholen en VO-scholen een eigen NOBB-gerelateerde bieb gaan krijgen? Of een bieb in eigen beheer? En als het niet voor alle scholen geldt, wat zijn de criteria waaraan een school moet voldoen om wel intern een bieb te mogen huisvesten?	De gemeente heeft als doelstelling dat in of in de nabijheid van de scholen in Meierijstad een bibliotheekvoorziening aanwezig is. Dit kan een bibliotheekvestiging, een bibliotheekpunt of een bibliotheek op school zijn. De NOBB heeft een dienstverleningsmodel waaruit de scholen zelfstandig een keuze maken en deze ook financieren.
SP	1. Van extra lasten onderhoud sportterreinen van 185.000 euro wordt 55.000 uit de stelpost prijsontwikkeling. En de rest dan?	Een bedrag van € 129.500 komt ten laste van het begrotingsresultaat 2025 e.v.
PvdA-GroenLinks	1. p. 48. Er staat dat een haalbaarheidsonderzoek voor een openluchtzwemgelegenheid wordt uitgevoerd in 2025. Dat is toch al gebeurd en hoort dus niet in deze begroting. Klopt dat?	Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond. Besluitvorming dient nog plaats te vinden. Dat kan gevolgen hebben voor de begroting 2025.
	2. Lokale omroep: wat wordt er gedaan ter voorbereiding op de voornemens van het rijk rond regionale samenwerking van lokale omroepen?	De drie redacties van de drie lokale omroepen zijn in aanloop van de wettelijk verplichte nieuwe streekomroep, gezamenlijk gehuisvest op de Noordkade met het doel samen te werken. Verder zijn we regelmatig in gesprek met de omroep waarbij de streekomroep een vast agendapunt is.

	3. Bij verbonden partijen staat alleen het Smederijmuseum Sint-Oedenrode. Waarom specifiek deze en waarom niet alle andere partijen waarmee de gemeente rondom cultuur e.d. samenwerkt?	Het college van burgemeester en wethouders van de voormalige gemeente Sint-Oedenrode kende een vertegenwoordiging in een aantal besturen van culturele organisaties, zoals het smederijmuseum, Stichting Museum Henkenshage en Stichting Beheer Paulusgasthuis. Sinds de herindeling wordt een beleidslijn gevolgd dat dit niet wenselijk is en (culturele) stichtingen zelfstandige organisaties zijn, waarin geen collegelid is vertegenwoordigd. Op dit moment wordt gewerkt aan het beëindigen van deze verbonden partij.
Hart	1. Wat is de reden dat er, na een eerste uitvoeringskrediet, er in 2025 geen nieuwe kredieten worden aangeboden aan de gemeenteraad voor Omnipark De Brug in Erp?	Er zijn tot dusverre nog geen uitvoeringskredieten beschikbaar gesteld. Het eerste dat gevraagd zal worden is voor de sportzone in 2025.
	2. Wordt met het huisvesten van kunstenaars daadwerkelijk wonen bedoeld?	Vertrekpunt is dat er ruimten komen waar kunstenaars kunnen werken en eventueel kunnen exposeren. Er is geen sprake van bewoning.
D66	1. Gezien de landelijke plannen om de BTW op deze sector te verhogen. Wat doet het college om dit toch toegankelijk te houden voor al onze inwoners?	Dit heeft in directe zin vooral betrekking op toegangskaartjes in de betaalde sport en indirect via minder sponsorinkomsten op de breedtesport. De reguliere sportbeoefening in verenigingsverband (breedtesport) is nog steeds vrijgesteld van btw. Via de Vereniging Sport en Gemeenten wordt tegen de btw-verhoging op sport op landelijke schaal actie ondernomen.
	2. Bij het kopje "Realisatie (waar dit mogelijk is) van kunstwerken bij bouwprojecten en infrastructurele werken" staat niet bij hoe men dit wil realiseren, is er een overzicht waar dit mogelijk is? En wordt er ook	Vertrekpunt is dat bij majeure projecten kunst in de openbare ruimte wordt betrokken. Dit hoeft echter niet bij alle projecten van toepassing te zijn. Argumenten hiervoor zijn dat niet alle locaties of projecten zich

	gekeken naar de motie energiebomen of deze nu wel ingepast kan worden in het landschap?	hiervoor lenen, er middelen vanuit het project beschikbaar moeten zijn en het haalbaar moet zijn met de capaciteit aan personeel. Er zijn geen plannen voor de inpassing van kunst in relatie tot de motie energiebomen.
	3. Bij het kopje “Een lokale omroep die kwalitatief in staat is de lokale berichtgeving bij inwoners te brengen” Hoe wil de gemeente dit realiseren? Wat is hiervoor nodig?	Van belang is de omroep in staat te stellen programma's te maken die een relatie hebben met de 13 kernen van Meierijstad. Wat daarvoor nodig is, zijn een adequate huisvesting, goede apparatuur en een vrijwilligersorganisatie die professioneel wordt aangestuurd. Met rijks- en gemeentelijke subsidie wordt dit mogelijk gemaakt.

Sociaal Domein, pagina 52

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Blz. 52, werk en inkomen: De categorie arbeidsmigranten wordt gemist. Is het mogelijk om hierbij op te nemen? <i>Het bieden van een meertalig informatiepunt (BMIB) voor arbeidsmigranten en werken toe naar socialisatie, integratie en participatie. We nemen onze verantwoordelijkheid voor het welbevinden van onze buitenlandse arbeidsmigranten.</i>	Dat is zeker mogelijk. Het BMIP veranderd in een WIN-punt, waarmee het een structurele (regionale) voorziening wordt. Al deze onderwerpen zijn nu al onderdeel van onderzoek om dit op de meest passende manier daarin onder te brengen, maar gaan helemaal een rol van betekenis zijn als de voorziening definitief onderdeel wordt van de gemeentelijke dienstverlening (voor de regio).
LOKAAL	1. Er wordt om 1 FTE gevraagd voor bestaanszekerheid. Wat gaat deze 1 FTE concreet doen met betrekking tot dit thema?	De afgelopen en komende periode komen er veel ontwikkelingen rondom bestaanszekerheid op ons af. Thema's die spelen en waar deze fte op ingezet wordt,

		zijn: opvolging en borging aanbevelingen armoedeonderzoek, herstelregelingen zoals de alleenverdienersproblematiek en hersteloperatie toeslagen, nieuwe wetsvoorstellen zoals Participatiewet in balans, handhaving sociale zekerheid, wijzigingsvoorstel regeling Participatiewet, maatwerk bij terugvordering, stroomlijning keten voor derdenbeslag en invoering basisdienstverlening schuldhulpverlening.
VVD	1. Er wordt een bedrag van jaarlijks € 1.000.000 (€ 1 mln.) toegevoegd aan de begroting voor Bijstellen diverse budgetten Jeugdzorg ZIN. Dit is gebaseerd op een structurele volumegroei van 45%. Waar komt deze 45% vandaan? Wat wordt er gedaan om de kosten van jeugdzorg te beteugelen?	De bijstelling is gebaseerd op de werkelijke en verwachte realisatiecijfers van 2023 respectievelijk 2024. De € 1.000.000 structureel extra begroot beslaat circa 45% van het tekort in 2023 en het verwachte tekort in 2024 (begroting versus realisatie). In 2023 is dit tekort vooral gedekt met incidentele meevallers. Voor 2024 is er in de 2e BERAP 2024 het benodigde extra budget incidenteel bijgeraamd. Vanaf 2025 wordt dus niet de gehele volumegroei ingerekend. Er wordt gewerkt aan een actieplan om de groei van de jeugdzorgkosten in te dammen.
	2. Onder het kopje Inclusie wordt geen budget opgenomen voor eventuele aanpassingen maar in de toelichting wordt beschreven dat er een budget is € 85.000 voor de jaren 2025 en 2026. Deze bedragen komen dan niet vanuit de begroting maar vanuit het potje Dekking reserve Sociaal Domein. Wat gaan we voor dit geld krijgen? Waarom niet gewoon in de begroting?	Het gaat om incidenteel budget en daarom wordt het ook met incidentele middelen gedekt (bestemmingsreserve sociaal domein). Het college heeft geen structureel budget voor de programmaliijn inclusie toegekend, omdat een kenmerk van een programmaliijn is dat zij tijdelijk van aard is. Van dit budget worden projecten of activiteiten passend bij de programmaliijn inclusie gefinancierd, zoals

		stimuleringsfonds toegankelijkheid, communicatie, trainingen en bewustwordingsactiviteiten en toekomstige projecten die passen bij de lokale inclusie agenda. Alle andere activiteiten die bijdragen aan inclusie én horen bij regulier werk dienen de betreffende werkateliers in hun eigen begroting te regelen.
	3. Migratie. Er wordt een bedrag opgenomen in 2028 van € 243.000 om kosten van 3 fte's te dekken omdat nog onduidelijk is hoe dit vanuit het rijk wordt gefaciliteerd. Waarom moeten wij daar nu al over beslissen? Waarom moeten deze formatieplaatsen nu al structureel worden ingevuld?	De Richtlijn Tijdelijke Bescherming van Oekraïense vluchtelingen is verlengd tot 4 maart 2026. De financiering loopt een jaar langer (RTB +1). Onduidelijk is of tussentijds de beschermde status wordt verlengd. De formatieplaatsen worden ingevuld door medewerkers in vaste dienst van de gemeente. Daar staat een langdurige verplichting tegenover. Om op dit onderdeel beleid te kunnen maken is structurele invulling noodzakelijk
	4. Inloop en dagbesteding. Er wordt een bedrag van € 3.500.000 uitgetrokken om professionalisering en exploitatie van gemeenschapshuizen te bevorderen. Waarom komt dit niet terug in de begroting maar wordt dit direct uit de reserve sociaal domein gehaald en reserve beschermd wonen? Hoe hoog is de reserve sociaal domein nog nadat alle bedragen zijn verrekend die rechtstreeks uit deze reserve wordt gehaald? Is men niet bang om door de verstrekking in exploitatie van gemeenschapshuizen deze gemeenschapshuizen in een oneerlijke concurrentie komen met horecaondernemers in de 13 kernen van de	Het college heeft ervoor gekozen om voor dit project middelen beschikbaar te stellen voor vier jaar dus tot en met 2028. Het betreft een meerjarige pilot die door de begrenzing van vier jaar als incidenteel wordt gezien en hiermee ook gedekt wordt met incidentele middelen (bestemmingsreserve Sociaal Domein en bestemmingsreserve Beschermd Wonen). Rekening houdend met alle verplichtingen voor de komende jaren, is het vrij beschikbare saldo van de bestemmingsreserve Sociaal Domein € 645.000. Het gaat niet om een verstrekking van middelen voor de exploitatie van gemeenschapshuizen, dus er is

	gemeente? Zijn over deze effecten van versterking van de exploitatie van gemeenschapshuizen al gesprekken gevoerd met de lokale afdeling van Horeca Nederland in Meierijstad? Is er al onderzoek gedaan naar het feit “om geld beschikbaar te stellen voor verbetering van de exploitatie” of er sprake is van oneigenlijke staatssteun. Staatssteun die oneerlijke concurrentie bevordert?	geen sprake van oneerlijke concurrentie, noodzaak tot gesprekken met de horeca of oneigenlijke staatssteun. Het gaat om middelen voor het professionaliseren en ondersteunen van de vrijwillige besturen en vrijwilligers van activiteiten. Zij hebben meerdere ondersteuningsvragen. Doel is de vrijwillige besturen en vrijwilligers hiermee beter in staat te stellen het beheer en de exploitatie van gemeenschapshuizen vorm te geven en dat zij hierdoor beter in staat zijn om inloop en dagbestedingsactiviteiten te realiseren die passen bij de behoefte van de wijk/kern. Verder zijn de middelen bedoeld ter stimulans en opstart van burgerinitiatieven die leiden tot meer inloop en activiteiten in wijken of kernen waar nu nog niets op dat gebied is.
SP	1. Al twee jaar op rij in begroting wordt het opstarten van een MER-rapportage genoemd. Is dit nu al gebeurd? Zo ja, wat zijn de resultaten en waarom staat dit nu weer in de begroting? Zo nee, wat is de reden?	Met de MER-rapportage wordt het armoedeonderzoek bedoeld wat vorig jaar is opgeleverd. De resultaten/aanbevelingen hiervan zijn in september 2023 met u gedeeld. Begin 2025 komen we bij u terug met een update rondom de opvolging van deze aanbevelingen. Hij staat er nog steeds in omdat dit een ambitie is over 4 jaar en we over deze periode bezig zijn met opvolging te geven aan de aanbevelingen uit het rapport.
	2. Behorend bij dit onderwerp staat op bladzijde 57 2FTE Beschermd Wonen. Benodigd 2 FTE, totale lasten € 180.000, -. Door heel de begroting heen staat overal, als er personeel nodig is, een bedrag begroot van € 90.000, -, ongeacht de functie. Hoe is dit bedrag van € 90.000, - per FTE berekend?	Het bedrag van € 90.000 is gebaseerd op de gemiddelde kosten van schaal 9 en die wordt standaard toegepast.

PvdA-GroenLinks	1. p. 52. Onderzoek naar de wenselijkheid van 1 welzijnsorganisatie. Dat onderzoek heeft toch al plaatsgevonden? Wat gaat er in 2025 gebeuren?	Onderzoek heeft plaatsgevonden. ONS Welzijn en Welzijn de Meierij zijn opgegaan in de nieuwe organisatie Sociaal Werk Meierijstad. In 2025 moet de integratie van bedrijfsvoering en dienstverlening worden afgerond c.q. worden geüniformeerd.
Hart	1. Worden de mogelijkheden van PIM Banen aangeboden aan belangstellenden of is er sprake van een verplichting tot deelname aan deze vorm van werken zonder loon?	Als we PIM Banen gaan aanbieden, is deelname op vrijwillige basis en wordt dit aangeboden aan belangstellenden, waarbij de PIM Banen nog nader onderzocht dienen te worden.
D66	1. Bij onderzoek naar de wenselijkheid van 1 welzijnsorganisatie: Lezen wij dat ONS Welzijn en Welzijn de Meierij gefuseerd zijn. Wat dient er dan nog verder onderzocht te worden? Wat moet er verder vormgegeven worden?	Wij willen samen met Sociaal Werk Meierijstad meer gebiedsgericht gaan werken. Hierover hebben wij gezamenlijk een beeldvormende avond verzorgd op 30 mei jl. We willen in elke wijk en kern inloop en dagbestedingsmogelijkheden realiseren. Met ingang van 2025 gaan we dit gefaseerd uitrollen. Zo versteken we de sociale basis en zetten we in op de ontwikkeling van zorgzame wijken en kernen.
	2. Inloop- en dagbestedingsmogelijkheden in elke wijk of kern. Hoe weten de inwoners bij welke wijkvoorzieningen ze terecht kunnen? Met name grotere kernen hebben meerdere wijken en niet in alle wijken zijn deze voorzieningen voor handen.	We kennen al een paar jaar de Sociale Wegwijzer Meierijstad. Hierin zit een tabblad ontmoeten en een tabblad activiteiten en dagbesteding. Daar kunnen inwoners zien waar inloop en activiteiten mogelijk zijn. Daarnaast zijn de consultants van de gemeente en de welzijnsmedewerkers op de hoogte van het aanbod en zij kunnen inwoners doorverwijzen.

Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid, pagina 61

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Voor het soortenmanagementplan wordt 410.000 euro uitgetrokken waarbij de focus ligt op verduurzaming/isoleren. Dit ter bescherming van vleesmuizen, Gierzwaluwen en huismussen. Hoe worden hiermee de genoemde soorten beschermd?	Een soortenmanagementplan houdt in we in één keer voor het hele grondgebied van de gemeente ecologisch onderzoek doen. Uit dat onderzoek volgt welke maatregelen we moeten nemen ter bescherming van aanwezige diersoorten zoals de gierzwaluw, huismus of steenmarter. Bijvoorbeeld door het toevoegen van nest- en kraamgelegenheden.
VVD	1. Het College trekt voor de jaren 2025 en 2026 uit de algemene risicoreserve extra geld uit om vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen beter te beschermen en om tegelijkertijd om huizen beter te isoleren. Waarom geschieden deze onttrekkingen wederom weer buiten de begroting om? Waarom rechtstreeks vanuit de reserves.	In eerste instantie was de inschatting dat het maken van een soortenmanagementplan voor de hele gemeente ca. 200.000 zou kosten. Bij de aanbesteding bleek dit een viervoud te zijn van dat bedrag. De verklaring daarvoor is dat in de tussentijd nieuwe regels zijn gesteld aan het onderzoek én dat er schaarste op de markt is bij ecologische onderzoeksbureaus. Voor het beschikbare budget wordt nu een SMP gemaakt voor een gedeelte van de gemeente. Het SMP moet echter volgens de landelijke regels gemeente dekkend zijn. Daarom wordt nu opnieuw budget aangevraagd om ook voor de rest van het gemeentelijk grondgebied een SMP te maken en daarmee door te kunnen met de isolatieopgave. Er is slechts een beperkt structureel jaarlijks duurzaamheidsbudget beschikbaar. De meeste middelen zijn incidenteel in de begroting opgenomen. Daardoor zijn onverwachte uitgaven zoals deze niet uit structurele budgetten te dekken.

	2. Graag ontvangen wij een uitleg waarom er geld vrijgemaakt moet worden om vleermuizen en huismussen beter te beschermen. Wat is de link tussen het beschermen van vleermuizen en huismussen en isolatie/verduurzamen van huizen?	Vanuit energiebesparing willen we grootschalig woningen gaan isoleren. Ook de woningcorporaties zijn hiermee bezig. Met name bij de isolatie van spouwmuren en het dak, kunnen nesten verloren gaan of individuen gedood worden. Dat is niet toegestaan volgens de Wet Natuurbescherming. Tenzij je maatregelen neemt om alternatieve plekken te creëren en de soort te beschermen en een werkwijze vaststelt waarop het doden en verwonden van individuen voorkomen wordt. Je krijgt dan een ontheffing. Vleermuizen zitten vaak in de spouwmuren, andere soorten juist onder dakpannen of overstekken. Het soortenmanagementplan laat voor de hele gemeente zien waar de soorten leven, waar dus het risico op verstoring vernietiging of doding aanwezig is, en ook welke maatregelen we moeten nemen om dit te voorkomen. Met het SMP regelen we een gemeente brede ontheffing op de Wet Natuurbescherming.
PvdA-GroenLinks	1. P. 61: "Circulariteit is het nieuwe normaal in het denken en handelen bij bedrijven, inwoners en verenigingsleven". Vraag: Hoe zien we dit terug bij bijvoorbeeld nieuwbouw van bedrijven en woningen? Circulariteit lijkt zich te beperken tot recycling van afval (eind van de keten) en niet eerder in de keten bij bijvoorbeeld ontwerp.	Op dit moment krijgen belangrijke duurzaamheidsuitdagingen zoals de energietransitie en klimaatadaptatie prioriteit. Dit heeft ook te maken met (inter)nationale klimaatafspraken en -verplichtingen én met de maatschappelijke impact. Ondanks het feit dat de huidige personele bezetting meer ruimte geeft voor de aanpak van alle duurzaamheidsopgaven, kunnen we nu niet alles tegelijkertijd aanpakken en is prioritering nodig.
	2. P. 62: Er wordt gesproken over gezondheidswinst door de focus op preventie en verbetering van factoren in de leefomgeving met een	Ja, daar denken we zeker over na. Het thema gezondheid wordt in verschillende beleidsvisies

	positieve invloed op de gezondheid. Heeft u in relatie tot deze twee punten ook nagedacht over het realiseren van een gezonde eetomgeving in de gemeente? Denk aan het voedselaanbod in openbare gebouwen, maar bijvoorbeeld ook fastfood reclame in de openbare ruimte. Zo ja, hoe en op welke termijn wilt de gemeente dit realiseren?	meegenomen en er is een samenwerking op het gebied van Gezondheid met bijvoorbeeld Sport, Leefomgeving, Gebiedsontwikkeling en Duurzaamheid. Er zijn al mooie initiatieven op het gebied van een gezonde eetomgeving zoals de Gezonde school en de Gezonde sportkantine. Daar waar het kan werken we ook aan een gezonde eetomgeving in openbare gebouwen. Zo hebben alle gemeentelijke zwembaden en de natuurtuin 't Bundertje de badge van JOGG-Team FIT met betrekking tot een gezond aanbod. We beschikken over openbare watertappunten in alle kernen van Meierijstad om zo water drinken te stimuleren en toegankelijk te maken tijdens het gebruik van de openbare ruimte. Binnen de Gemeente Meierijstad zelf hebben we in 2023 de intentieverklaring Biologische en lokale Inkoop Bedrijfscatering ondertekend.
Hart	1. In 2023 is tijdens een beeldvormende avond door het college het idee gelanceerd een eigen energiebedrijf op te richten. Wat is de reden dat dit niet is vertaald naar de begroting 2025?	Op 19 december is hierover een beeldvormende avond waarna eerste besluitvorming staat ingepland voor februari 2025. Dit zal om een eerste go/no-go moment gaan. Bij een go zal in de toekomst op de vervolgstappen verdere besluitvorming worden gevraagd.
D66	1. Wat is de status van de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie die hier benoemd wordt?	Over de status van de uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie wordt u binnenkort geïnformeerd middels een RIB. Om tot een uitvoeringsagenda te komen is ook beleid noodzakelijk. Hiervoor zijn het afgelopen jaar voorbereidingen getroffen en hier gaat

		een vervolg aan worden gegeven waar u als raad ook in meegenomen gaat worden.
	2. Aan wat voor een soort maatregelen moeten we denken als we naar het soorten management plan kijken?	Het gaat bijvoorbeeld om het plaatsen van kasten in of aan de gevel voor vleermuizen, gierzwaluwen of huismussen. Ook kunt u denken aan het behoud van bomen waar vleermuizen al verblijven. Of het toevoegen en versterken van groene corridors (bijv. hagen, bomenrijen, struikgewas) om diersoorten te verbinden met verschillende leefgebieden. Dit zorgt ervoor dat soorten zoals vleermuizen en vogels vrij kunnen bewegen en toegang hebben tot voedsel en schuilplekken.

Ruimtelijke ontwikkeling en wonen, pagina 66

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. We willen welstandsarm gaan werken. Wanneer mogen we de nieuwe welstandsnota verwachten en welke voordelen vloeien hieruit voort?	Vanwege het diverse keren uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (d.d. 01-01-2024) zijn we hier nog niet eerder mee begonnen. Dit heeft ook te maken met de relatie die er ligt met het op te stellen omgevingsplan. Daar zijn we inmiddels wel mee begonnen vanuit het project Opstellen omgevingsplan. Belangrijke afweging daarbij is onder meer hoe we sturen op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Daarbij is het zinvol het hele instrumentarium, waaronder regels in het omgevingsplan en regels ten aanzien van de uitstraling van bouwwerken (voorheen welstand), in samenhang

		te bekijken. Nu duidelijk is dat we het omgevingsplan gefaseerd (gebiedsgericht) gaan inrichten, ligt het in de rede de nieuwe regels voor een 'welstandsarme gemeente' daar gelijk mee op te laten lopen. Dit betekent dat we medio 2025 ook starten met het gefaseerd formuleren van kaders ten aanzien van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, waaronder dus ook regels ten aanzien van de uitstraling van bouwwerken. Dit loopt dan gelijk op met het opstellen van het omgevingsplan. De bedoeling is dat we dit in 2028 kunnen afronden tegelijk met het geplande realiseringmoment van het omgevingsplan.
	2. Waaraan ligt de afname van de uitgifte van bouwgrond voor woningbouw en industrie?	Het betreft hier een aflopende voorraad binnen lopende projecten/ grondexploitaties. Die hierdoor tegen het einde van de ontwikkeling lopen. Vanzelfsprekend zijn er nieuwe plannen in voorbereiding om de productie op peil te houden en zelfs noemenswaardig te vergroten.
	3. Waarom staat de subsidieregeling Gilden Meierijstad binnen Ruimtelijke ontwikkeling en wonen?	Gilden worden beschouwd als onderdeel van het erfgoed van Meierijstad. Erfgoed is opgenomen in het programma 'Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen'.
	4. Andere vormen van economie in het buitengebied, passend bij de aard, schaal en gewenste kwaliteit van het gebied. Aan welke vormen van economie moeten we daarbij denken en welke criteria en voorwaarden worden daarbij gesteld?	Het eerste traject 'perspectief voor boeren' heeft plaatsgevonden, waarbij omschakelende agrariërs ondersteund zijn in het verder ontwikkelen van een ander bedrijfsmodel. Daarbij kwam vaker zorg en recreatie bij kijken. Bovendien wordt na een vastgestelde Toekomstvisie

		een nadere tactische uitwerking gegeven aan beleidscriteria en voorwaarden.
LOKAAL	1. Er wordt aangegeven dat te voorzien is dat de uitgifte van bouwgrond voor woningbouw en industrie in de komende jaren gaat afnemen. Er moet de komende jaren toch juist nog veel gebouwd worden en daarnaast is er ook nog steeds veel vraag naar bedrijfsgrond. Dit lijkt niet te rijmen met elkaar. Hoe kan dit worden verklaard?	Het betreft hier een aflopende voorraad binnen lopende projecten/ grondexploitaties. Die hierdoor tegen het einde van de ontwikkeling lopen. Vanzelfsprekend zijn er nieuwe plannen in voorbereiding om de productie op peil te houden en zelfs noemenswaardig te vergroten.
PvdA-GroenLinks	1. P. 68: een divers kwalitatief woningaanbod: onze fractie heeft bij een groot aantal ruimtelijke ontwikkelingen, met name bij Ruimte voor ruimte ontwikkelingen, gevraagd waarom er altijd alleen maar dure vrijstaande woningen voor terug worden gebouwd, en niet ook sociale huur en/of koopwoningen (betaalbare woningen). Waarom is hierover geen duidelijke visie voor opgenomen?	Ruimte voor ruimte is een ontwikkelend orgaan dat soms opereert in opdracht van een grondeigenaar en naast dure woningen ook meer en meer in andere segmenten ontwikkelt. Omdat ze vaak actief zijn in het buitengebied is de gemeente terughoudend in het toestaan van hoge aantallen woningen, tenzij dit ruimtelijk passend is dan is er meer ruimte voor differentiatie. Ruimte voor ruimte zal zich in de hoedanigheid als ontwikkelaar in stedelijk gebied ook moeten houden aan het gemeentelijk doelgroepenbeleid.
	2. P. 70: We moeten vanaf 2025 rekening houden met een ca 12% lagere legesopbrengst. Waar is deze aanname op gebaseerd? NB overigens blijkt dit niet uit de geraamde opbrengsten op P 77).	De te verwachten lagere legesinkomsten worden met name veroorzaakt door de 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen' (Wkb) die tegelijk met de Omgevingswet in werking trad. Deze wet treedt gefaseerd in werking. We hebben de effecten van de Wkb vooraf proberen in te schatten op basis van het soort aanvragen waar we mee te maken hebben.

		De geraamde opbrengsten hebben wij gelijk gehouden. De lagere opbrengst wordt gedekt uit de algemene reserve en verhoging van de tarieven.
	3. P. 69-70: uit de tabellen “Wat kost het?” is niet duidelijk op welke wijze de (extra) fte's voor het omgevingsplan en de omgevingsvisie worden bekostigd. Op p. 39 (Economie is b.v. wel aangegeven dat er extra fte's worden ingezet om gebiedsontwikkelingen te kunnen faciliteren. Waarom is dit niet bij de omgevingsvisie en het omgevingsplan gedaan? En kunt u aangeven hoe deze extra kosten gedekt zijn?	In de begroting 2024 is een formatie-uitbreiding toegekend van 6 FTE tot en met 2027 voor de invoering van het omgevingsplan/omgevingsvisie. Vandaar dat dit niet in de begroting 2025 opnieuw is meegelopen of ingediend.
	4. Opstellen van de Omgevingsvisie en het omgevingsplan: kunt u aangeven hoeveel budget is gereserveerd voor de externe inhuur hiervoor?	Bij de begroting van 2024 heeft uw raad voor de externe inhuur ten behoeve van het project opstellen omgevingsplan eenmalig €1,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de periode tot en met 2028.
D66	1. Vermindering Legesopbrengsten. D66 heeft altijd begrepen dat de gevraagde leges kostendekkend moet zijn? Betekend dat er dus ook minder kosten worden gemaakt bij het verlenen van (Omgevings-) vergunningen? Zo ja waarom moet er dan nog steeds bezuinigd worden? zo nee is dat principe nu losgelaten met de nieuwe omgevingswet?	Legesopbrengsten mogen maximaal 100 % kostendekkend zijn. De baten mogen dus niet hoger zijn dan de lasten, maar wel lager. 100 % kostendekkendheid is geen doel op zich. Door (met name) het in werking treden van de ‘Wet kwaliteitsborging voor het bouwen’ (Wkb) vallen een aantal (voorheen leges plichtige) werkzaamheden weg. Er komen wel andere taken voor terug. Ook het vooroverleg neemt steeds meer toe. De totale kosten worden dan ook niet direct minder.
	2. De verminderingen legesopbrengsten van de omgevingsvergunningen wordt deels gedekt door verhoging van de tarieven van de omgevingsvergunning. Wat is het verschil hiertussen? En wat merkt de aanvrager van die vergunning hiervan. (moet hij nu minder of meer gaan betalen?)	Om de legesinkomsten op hetzelfde niveau te krijgen, worden de tarieven voor 2025 met ca 11% verhoogd. Dit betekent dat aanvragers meer gaan betalen voor hun vergunning.

	3. Erfgoed, behoud van monumenten en zo mogelijk versterken van Cultureel erfgoed. Hoe gaat de gemeente handhaven dat deze gebouwen goed onderhouden worden en ook gebruikt worden voor de bestemming die ze hebben?	Wij zullen handhaven daar waar nodig en indien het voldoet aan het te voeren beleid en prioriteiten zoals beschreven in het nog vast te stellen Handavingsuitvoeringsplan (HuP).
--	--	--

Financiële informatie programmaplan, pagina 71

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. "Voor de jaren 2026 t/m 2029 vindt compensatie plaats." Waaruit bestaat deze compensatie?	De overgang van de huidige trap-op trap-af systematiek naar de bbp-systematiek (bruto binnenlands product), voor de uitkering uit het gemeentefonds, wordt in de jaren 2024-2029 (gedeeltelijk) gecompenseerd. De compensatie bedraagt landelijk € 719 miljoen in 2024, € 649 miljoen in 2025, € 136 miljoen in 2026, € 109 miljoen in 2027 en € 88 miljoen in 2028. Voor Meierijstad resulteert dit in € 2,9 miljoen in 2024, € 2,6 miljoen in 2025, € 0,55 miljoen in 2026, € 0,44 miljoen in 2027 en € 0,33 miljoen in 2028. In de RIB behorende bij de meicirculaire 2024 waren deze opgenomen.
	2. Meierijstad heeft flink geïnvesteerd in het Instrument loonkostensubsidie. Wat houdt dit precies in?	Loonkostensubsidie is een instrument binnen de Participatiewet dat bedoeld is voor werkgevers. De regeling geldt voor werknemers waarvoor een gemeente verantwoordelijk is. De werkgever komt in aanmerking voor LKS als de werknemer door een ziekte of handicap minder dan het referentiemaandloon

		kan verdienen. De loonkostensubsidie vergoedt het verschil tussen loonwaarde en minimumloon.
VVD	1. Ik weet even niet of de vraag hier thuishoort maar ik weet ook even niet waar dan wel. Vraag: Vele bedragen worden rechtstreeks uit de reserves gehaald (o.a. bij het sociale domein) en gaan dus niet via de jaarbegroting. Graag ontvangen wij een totaaloverzicht met detailonderbouwing van alle onttrekkingen die direct van een reserve gaan.	Zie bijlage 1, voor de geraamde onttrekkingen 2025 uit de reserves (tabel op blz. 157 begroting 2025). Het betreft hier ook de onttrekkingen voor het jaar 2025 uit eerdere besluiten. Daar waar de onttrekking nieuw is, is dit met B2025 aangegeven.

PARAGRAFEN

Lokale heffingen, pagina 77		
Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Zowel Omgevingswet als burgerzaken zijn niet helemaal kostendekkend. Ligt het in de planning om in elk geval het dekkingspercentage van de omgevingswet op te trekken naar 100%?	100 % kostendekkendheid is geen doel op zich. We gaan begin 2025 evalueren wat het effect is van beide wetten op de te verwachten legesinkomsten. Die evaluatie betrekken we ook bij het opstellen van de legesverordening van 2026 en de effecten op de kostendekkendheid.
VVD	1. Op pagina 81 staat een grafische uitleg van de gemeentelijke woonlasten van meerpersoonshuishoudens in relatie tot omliggende gemeente. Graag ontvangen wij deze weergave van de afgelopen 3 jaar zodat we een trend kunnen beoordelen. Graag ontvangen we ook, van de laatste 3 jaar, dit overzicht van eenpersoonshuishoudens. Is dit overzicht nog onder te verdelen naar leeftijdscategorieën, bijvoorbeeld jongeren, middelbare leeftijd en senioren (65+)?	Bij deze de gevraagde overzichten, zie bijlage 2 'Bijlage gemeentelijke woonlasten'. Overzichten zijn niet onder te verdelen naar leeftijdscategorieën, bijvoorbeeld jongeren, middelbare leeftijd en senioren (65+).

PvdA-GroenLinks	1. Kan in het vervolg ook een tabel worden opgenomen van de eenpersoonshuishoudens? Na volgen van de bron zien we dat die een soortgelijke ontwikkeling doormaken.	Ja dat kan. Dit gaan we toevoegen vanaf de jaarrekening 2024.
------------------------	--	---

Weerstandsvermogen en risicobeheersing, pagina 83		
Fractie	Vragen	Antwoorden
VVD	1. Er is een onbenutte belastingcapaciteit van € 9.7 mln. Stel deze onbenutheid wordt ingezet hoe verhouden we ons dan tot andere gemeente op basis van de COELO 2024 rapportering ten opzichte van andere gemeente in de categorieën meerpersoonshuishoudens en éénpersoonshuishoudens.	Wanneer de belastingcapaciteit volledig wordt benut, betekent dat een stijging van ongeveer € 141 euro per huiseigenaar. Met hetzelfde bedrag stijgen daarmee de gemiddelde woonlasten per éénpersoons- en meerpersoonshuishouden. Op dit moment, 2024, staat Meierijstad op respectievelijk plaats 286 en 307 (van in totaal 342) op de ranglijst voor de gemiddelde woonlasten per éénpersoons- en meerpersoonshuishouden (waarbij de nummer 1 de duurste is). Wanneer de onbenutte belastingcapaciteit volledig wordt benut, 'stijgen' we naar plek 144 en 169.
Hart	1. Zijn nieuwe kredieten voor Omnipark De Brug in Erp verwerkt in de zogeheten kengetallen voor de komende jaren, met name die met betrekking op de exploitatieruimte? Zo nee, is met kennis over het complete plan aan te geven wat de gevolgen bij benadering zijn?	De kapitaallasten van de investeringen zoals die bij de begroting 2024 zijn opgenomen zijn verwerkt in de kengetallen. Eventuele overige kosten zijn nog niet verwerkt.
	2. Is bij benadering aan te geven wat de gevolgen voor de kengetallen, met name die met betrekking tot de exploitatieruimte, zijn als de gemeenteraad besluit tot het upgraden en openhouden van het buitenbad in Veghel, eventueel in combinatie met het door ondernemers bedachte Multipark?	In de gemeentebegroting 2025 e.v. is geen budget opgenomen voor een openluchtwembad. Dat geldt zowel voor de investering als het exploitatietekort. Afhankelijk van het te kiezen investeringsmodel zullen de extra lasten voor de gemeentebegroting tussen de € 300.000 en € 500.000 bedragen, exclusief de aankoop

		van de grond. Het Multipark is een lange termijnvisie dat te zijner tijd mogelijk een kostendrager voor het zwembad zou kunnen zijn. Het is nog veel te prematuur om te bepalen of dat zo is en zo ja hoeveel het Multipark zou kunnen bijdragen.
--	--	---

Onderhoud kapitaalgoederen, pagina 91

Fractie	Vragen	Antwoorden
PvdA-GroenLinks	1. p.97. Speelplekken. U voorziet (financiële) risico's rondom beheer en onderhoud van speelplekken, o.a. door toename van de speelplekken a.g.v.. nieuwbouwplannen. De speelvisie dateert alweer van 2019. Is het mogelijk (of heeft u het voornemen) om die speelvisie te herijken en daarin nieuwe inzichten rondom bijvoorbeeld inclusie en toegankelijkheid hierin mee te nemen?	Het doel is om in 2025 te starten met het herijken van het beheerplan van de speelvoorzieningen. Daarna kunnen we bekijken of we de speelvisie gaan herijken. Kijkende naar de huidige speelvisie i.r.t. inclusie en toegankelijkheid staat daar het volgende in beschreven: samen spelen is een uitgangspunt en een succesfactor. We willen plekken creëren waar kinderen zich prettig voelen.

Financiering, pagina 98

Fractie	Vragen	Antwoorden
CDA	1. Inwoners in de pilot afval (Hulzebraak) betalen 2 euro per afvalzak. Dat betekent dat zij het komende jaar geen kosten betalen voor het ophalen grijze bak? Hoe wordt dit verrekend?	Klopt. Inwoners in de pilot Hulzebraak hebben de grijze bak ingeleverd. De inwoner betaald per (tarief)zak i.p.v. de grijze bak. Er hoeft dus niets verrekend te worden.

	2. Structurele exploitatieruimte = -2,80% afgerond vanaf 2026. Als ik de signaleringswaarden tabel van de provincie bekijk valt dit onder meest risicovol. Wat zijn hiervan de (financiële) consequenties?	Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De provincie toetst of minimaal het eerste of laatste jaar van de begroting reëel sluitend is. Dat betekent dat het kengetal in die jaren niet negatief mag zijn. Om die reden staat de gemeente voor een ombuigingsopgave om de begroting 2026-2029 sluitend te krijgen. In 2026 is het structurele tekort ruim € 7 miljoen (pagina 10).
--	---	--

Bedrijfsvoering, pagina 100		
Fractie	Vragen	Antwoorden
PvdA-GroenLinks	1. p. 102. Duurzaamheid. U noemt voedselverspilling, energiebesparing en betere afvalscheiding. Dat is een beperkte invulling van duurzaamheid. Worden ook thema's als 'minder dierlijke eiwitten', het streven naar 100% biologisch of verantwoord inkopen meegenomen? En waar ligt dat streven daarnaar vast?	Om de vraag naar biologische en lokale producten te stimuleren is door de provincie Noord-Brabant de intentieverklaring Biologische en lokale Inkoop Bedrijfscatering geïnitieerd. Daarmee daagt zij organisaties uit, zowel publieke instellingen als commerciële bedrijven, om zich te committeren aan de ambitie om binnen 3 jaar minstens 50% van hun bedrijfscatering biologisch, en het liefst lokaal, in te kopen in 2026. Gemeente Meierijstad heeft in 2023 deze intentieverklaring ondertekend en is sindsdien bezig om zich te committeren aan genoemde ambitie. Hieronder valt ook de eiwittransitie.

		Naast de bedrijfscatering wordt er op het gebied van de warme dranken(automaten) binnen de gemeente Meierijstad al jaren biologische koffie, thee en cacao (Fairtrade) geschonken. Het verantwoord inkopen ligt vast in het gemeentelijke inkoopbeleid. Het streven is opgenomen binnen het facilitaire beleid.
--	--	--

Verbonden partijen, pagina 104		
Fractie	Vragen	Antwoorden
SP	1. Bij alle verbonden partijen staan een verantwoordelijk lid van het college vermeld. Behalve bij Scheifelaar en het Smederijmuseum. Waarom is hier niemand verantwoordelijk en wanneer wordt naar verwachting het inmiddels bijna volgebouwde woninggebied als verbonden partij in die vreemde constructie opgeheven?	De verantwoordelijk bestuurder voor de Scheifelaar is J.H.M. Goijaarts en voor het Smederijmuseum M.H.B. Roozendaal. Contractueel wordt in twee gevallen het contract beëindigd: 1. De ontwikkeling van het exploitatiegebied en/of de realisatie van het woningbouwprogramma is voltooid. 2. de vergadering van Vennoten van Scheifelaar hiertoe besluit om andere redenen dan hiervoor genoemd. Na besluit van beëindiging zal zo spoedig mogelijk overgegaan worden tot ontbinding en liquidatie.

Grondbeleid, pagina 131

Fractie	Vragen	Antwoorden
VVD	1. Op pagina 132 staat een overzicht met daarin de 13 BIE – complexen. Deze 13 BIE complexen hebben een Einddatum. Wat wordt bedoeld met een einddatum, wat gebeurt en na de einddatum?	De einddatum betekent dat het specifieke exploitatiecomplex ten einde loopt en administratief wordt afgesloten. Dit gebeurt doorgaans pas als de gronden zijn uitgegeven en het openbaar gebied is ingericht.

FINANCIEN

Financiële begroting, pagina 136

Fractie	Vragen	Antwoorden
VVD	1. Bovenaan pagina 139 wordt geschreven dat het verschil tussen incidenteel en structureel niet altijd duidelijk is. De lijn is niet altijd scherp te trekken. Waarom is er dan nu gekozen om voor een bedrag van (2025 en 2026 samen) bij € 12.500.000 aan te merken als incidenteel. Vooral bij het programma Onderwijs (zie ook de vragen aldaar) is er voor veel geld ruim € 4.000.000 (2025-2027) zaken aangemerkt als incidenteel.	Zoals in de begroting staat aangegeven is de aard van de post leidend om te beoordelen of iets incidenteels is. De lijst van incidentele lasten bestaat voornamelijk uit eenmalige budgetten, omdat deze in de aard incidenteel zijn.
	2. Onderaan pagina 140 (en de toelichting op pagina 146) worden de kosten van Inloop en dagbesteding voor een totaalbedrag van € 3.500.000 aangemerkt als incidenteel. Waarom is ervoor gekozen om als iets 4 jaar op een rij voorbijkomt dit aan te merken als incidenteel in plaats van structureel. Ondanks dat het een pilot is het structureel voor de meerjarenbegroting 2026-2028.	Omdat het een pilot is, zijn deze lasten in de aard incidenteel. De dekking, een onttrekking uit de reserve, is ook incidenteel van aard (baat). Per saldo heeft het geen effect op het saldo van incidentele baten en lasten.
	3. Ook bij het programma Sociaal Domein constateren we dat er een claim wordt gelegd op de toekomst omdat er voor 4 jaar vooruit wordt begroot.	Alle posten die in het overzicht staan, komen ook terug in de 'normale' programmabegroting. De provincie

	Ook hier geldt dan de vraag waarom is dit niet in de “normale” begroting verwerkt. Als het 4 jaar op ene rij wordt begroot is er dan niet sprake van structureel i.p.v. het aan te merken als incidenteel.	beoordeelt het structurele begrotingssaldo (het begrotingssaldo gecorrigeerd voor incidentele lasten en baten). In dit overzicht worden die incidentele lasten en baten gepresenteerd. Voor wat betreft het antwoord over de pilot, zie het antwoord op de vorige vraag.
	4. Is er beleid binnen onze gemeente wat we helder verstaan uit incidenteel en wat we verstaan onder structureel? Als bovenstaande vraag met nee beantwoord wordt is onze vraag of er gemeente zijn die hier wel beleid van hebben gemaakt. Mogelijk kan de accountant dit aangeven.	Er zijn gemeenten die een aparte nota hebben voor de incidentele baten en lasten. De onderligger voor deze nota's is altijd de BBV (onder andere de notitie Structurele en incidentele baten en lasten). In onze ogen biedt de BBV en de handreiking van de provincie genoeg houvast.
	5. Bovenaan pagina 144 wordt een toelichting gegeven waarom er 2 jaar op een rij een bedrag geclaimd wordt van € 85.000 voor inclusieve samenwerking. Verder onderbouwing ontbreekt. Dit bedrag zou bestemd zijn voor verschillende onderwerpen om Meierijstad toegankelijker en inclusiever te maken. Dat is en prachtige volzin maar kan hier worden aangegeven waar men dit geld aan gaat uitgeven. Graag enkele voorbeelden. Het is nu te algemeen.	Van dit budget worden projecten of activiteiten passend bij de programmaliijn inclusie gefinancierd, zoals stimuleringsfonds toegankelijkheid, communicatie, trainingen en bewustwordingsactiviteiten en toekomstige projecten die passen bij de lokale inclusie agenda.
PvdA-GroenLinks	1. P. 141 “We werken daarom aan een samenhangende en overkoepelende aanpak voor circulariteit” Vraag: In welk kwartaal wordt verwacht dat deze aanpak gereed is?	We zetten bij circulariteit in op een 'bottom-up'-aanpak. Dit betekent dat we concrete kansen aangrijpen om circulariteit te stimuleren en toe te passen. Deze aanpak stelt ons in staat om waardevolle lessen uit de praktijk direct mee te nemen en later in ons beleid te integreren. Hoewel de precieze planning hiervan nog niet vaststaat, werken we intussen volop aan een integrale afstemming binnen de organisatie. Zo onderzoeken we hoe we circulariteit nu al kunnen inbedden, bijvoorbeeld in ons inkoop- en

		aanbestedingsproces. Hiervoor is een ‘Taskforce Maatschappelijke Verantwoord Inkopen’ opgezet waarbij we vooraan in het proces al meedenken over duurzame(re) inkoop en aanbesteding. Hierin is circulariteit een nadrukkelijk onderwerp.
	2. P. 142. “Sterk ondernemen- tegengaan voedselverspilling”. Het tegengaan van voedselverspilling is een belangrijke maatregel om milieuwinst nu en in de toekomst te behalen, het is dan ook geweldig dat de gemeente zich hiervoor inzet. Welk middelen worden beschikbaar gesteld om de eiwittransitie (de transitie van dierlijke naar plantaardige eiwitten) te versnellen? Dit is nog een veel grotere uitdaging waar veel kansen liggen voor ondernemers, zeker in onze regio met de combinatie Brainport en Agrifoodcapital.	Hiervoor worden geen afzonderlijke middelen gereserveerd en er is geen specifiek programma voor. Wel zijn er via de regionale samenwerkingen faciliteiten en middelen waar startups of vernieuwende ondernemers voor terecht kunnen. Ook de inzet van de Stichting Samen tegen Voedselverspilling – wat in Veghel hoofdkantoor heeft – kan in ontwikkeling en ondersteuning voorzien. Ondernemersinitiatieven waar uiteindelijk meer reguliere vraagstukken liggen voor huisvesting of verwijzing naar subsidies worden vanuit het gemeentelijk accountmanagement zoveel als mogelijk gefaciliteerd.

Financiële positie, pagina 151

Fractie	Vragen	Antwoorden
PvdA-GroenLinks	1. De begrippen ‘algemene reserve’ en ‘algemene risicoreserve’ komen regelmatig voor als dekking voor kosten voor (nieuw) beleid. Soms met de toevoeging ‘per saldo budgettair neutraal’. Kunt u helder uitleggen wat de drie begrippen betekenen en hoe ze zich tot elkaar verhouden?	Algemene reserve: het deel van het algemene vermogen waar de raad geen bestemming aan heeft gegeven. Dit vormt een buffer voor financiële tegenvallers zonder dat de reguliere bedrijfsvoering daaronder lijdt.

		Bestaat uit twee delen: een deel voor het afdekken van risico's (minimale norm van 1,0) en een deel voor incidentele uitgaven te dekken of incidentele tekorten op te vangen. Budgettair neutraal moet gezien worden in relatie tot het effect op de exploitatierekening. Wanneer we € 100.000 uitgaven ramen en we dekken dit uit de algemene reserve dan spreken we van 'budgettair neutraal' Het heeft geen effect op de exploitatie. Dit is alleen toegestaan voor uitgaven met een incidenteel karakter.
--	--	---